

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v sredo, dné 2. novembra 1892.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročnje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Liberalizem.

Ta beseda je današnje dni strašilo, s katerim bega in plaši nova katoliška stranka narod slovenski, s katerim nas hoté nekaterniki odvrniti od narodnega dela. Doli z liberalizmom — to je bila parola prvemu slovenskemu katoliškemu shodu, to je bojni klic „Rimskega Katolika“ in „Slovenca“. — Uместno in koristno bo torej, ako si to grozno pošast nekoliko od bliže pogledamo.

Kaj je liberalizem? Na katoliškem shodu definiral se je ta pojem nastopno: „Liberalizem je laž; pod krinko svobode je stopil pred svet, dejanski pa je spravil večino ljudstva v sužnost kapitalističnih mogotcev. Napredek bilo je njegovo geslo, a nazadnjaštvo, najhujše nazadnjaštvo njegovo delo. Prosveto, rekel je, da prinese, a prinesel je temo. Liberalizem je sovražnik verskih, gospodarskih in narodnih teženj“. Vsak liberal — tako propoveduje glasilo naše nove stranke — je vedoma ali nevedoma nasprotnik katoliške vere, ker liberalizem je negacija pravega katoličanstva. In gospod državni poslanec Povše je trdil nedavno na javnem shodu, da je liberalizem kriv vse nadloge,

ki tare kmeta in obrtnika. Gospodu dru. Mahničju pa gre zasluga, da je zasledil to strašno bolezen tudi v nas krotkih Slovencih in v znoju svojega obraza trudijo se sedaj misijonarji katoliškega shoda, da svari naše priprosto ljudstvo, naj se za Božjo voljo čuva te strašne kuge, naj se že od daleč izogiblje vsakega slovenskega liberalca. Ta pesem pela se je v Dobu in v Šmariji in včeraj celó v Kamniku. In sedaj nastane vprašanje, je-li ta definicija prava, je-li liberalizem, pravi neskaljeni liberalizem res to, kar ga nazivljajo njegovi nasprotniki. In to vprašanje mora vsak nabrazhen človek iz dna svoje duše zanikati. Tak je pač židovski laži-liberalizem naših Nemcev in Madjarov, ki zlorablajo ime plemenite ideje v svoje reakcionarne in protiverske namene, in s tem laži-liberalizmom nas vedoma psujejo naši „katoliki“. Pravi liberalizem, na kateri prisegamo tudi mi, pa je nekaj čisto drugega. Pravi liberalizem je svobodoljubno, uzvišeno, plemenito mišljenje, ki po načelih svobode, enakopravnosti in pobratimstva dovoljuje vsakemu prostogibanje, v kolikor ne posega s tem v jednake pravice svojega bližnjika. Suum cuique — kar nečeš, da se tebi stori, ne delaj drugemu, to je načelo pravemu liberalizmu in v tem uzvišenem pomenu besede bil je najodličnejši liberal — Kristus. Ne križajte se, gola, gola katoliška resnica je ta naša trditev! Tu pa seveda moramo pripomniti, da je ni ideje na svetu, in naj je še tako blaga in sveta, katera bi se časih ne spačila in ne zlorabila. Tako godilo se je tudi prvotni, toli uzvišeni ideji liberalizma in tako godilo se je, v kar je živa priča tudi sedanji človeški rod, celó veri Kristusovi.

O bistvu pravega, krščanskega liberalizma bodi nam učiteljica — zgodovina, ta „testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis“. Oglejmo si zgodovino Evrope v času, ko še niso ogrevali človeškega rodu oživilja-joči žarki pravega liberalizma, danes toli psovanega. Kako je bilo pač na svetu v srednjem veku in tudi v novejšem času do francoske revolucije? Kako je bilo takrat, ko je neomejeno vladala cerkvena oblast, ko so jej se morali brezpogojno klanjati celó cesarji in kralji? Takrat, ko se je rabila te-

zalnica, ko so z najgrozovitejšimi mukami iskali krivoverceve in čarovnice, ko so služabniki cerkve na grmadi sežigali svoje bližnjike, takrat, ko je neznosno nasilstvo rodilo Martina Lutra in reformacijo? Takrat, ko so le duhovniki in plemenitaši uživali človeške pravice, in k večjemu še nekateri privilegovani meščani? Takrat, ko je ječal kmet v trdih sponah fevdalne gospode, posvetne in duhovne, ko je živel življenje psa, obložen s tlako in desetino, strahovan od vsakega grajskega hlapca in birača? Takrat, ko so v znamenji križa s konji trgali in na razbeljenem železu pekli kmeta, zahtevajočega staro pravdo in pravico? Takrat, ko je bila le po večjih mestih in za privilegovane stanove kaka nepopolna samostanska šola; ko so ljudje vsled zanemarjenih prometnih sredstev ob slabih letinah kar kupoma lakote umirali? Takrat ko je bilo znanstvo pod neznosno cenzuro, ko je bila vsaka nova iznajdba delo Satanovo, ko je prokletstvo zadelo Galilejev in Kopernikov blagi nauk! Takrat . . .

Toda dosti popisa žalostnih razmer v časih, ko se je bila človeškemu rodu zakrila zvezda-vodnica pravega liberalizma in človekoljubja. Zasijala je človeštvu po milosti Božji zopet ta zvezda zlate duševne in telesne svobode. Švica, Anglija, Združene države ameriške in Francija, to so bile one dežele, v katerih se je rodil zopet pravi liberalizem ter širil od tod svoje ideje širom sveta in te dežele so še danes eldorado ljudskega blagostanja. Iste ideje rodile so tudi „pomlad narodov“ leta 1848. Pod pritiskom teh idej dala se je ustava, pripoznala se je načelno ideja enakopravnosti državljsanske, verske in narodne, odpravile so se fevdalne predprave, tlaka, desetina i. t. d. Res da, žalibog, niso bile stanovitne te prve pridobitve svobodomiselnih idej, da so se našli pod pretvezo konservatizma grobokopi državni in narodni svobodi, a naposled so le triumfovale te ideje. Jedino le pravi neskaljeni liberalizem strl je fevdalne okove, oprostil je kmeta tlake in desetine, priboril je znanstvu prosto pot do neoviranega raziskavanja narave in njenih zakonov, omogočil je toliko koristnih iznajdeb za obrt in kmetijstvo, prisvojil je človeštvu svobodo tiska in besede! Jedino le vzvišene liberalne ideje rodile so tudi naše narodno pravo, vzbudile so nas iz smrtnega spanja, v katerem sta nas pustili dremati cerkev in absolutistična država to-

LISTEK.

Na grobéh.

(List iz dnevnika preminólega prijatelja.)

Na grobéh! — Zamišljen se šetam po beli stezi na pokopališči. Rad zahajam na ta kraj, saj kadar sem tu sredi grobov popolnoma sam, tedaj se mi utolaži razburjeno srce . . . Duša, tožna duša moja se umiri, dočim mi okó uhaja na nepregledne vrste starih in novih grobov.

Jesenska sapa veje čez neme gomile, vse je mrtvo, vse golo in prazno, le zadnje usahle cvetke povešajo tožno na velo travo rosne svoje glavičice, kakor bi žalovale po onih, ki spavajo pod cvetno njihovo odejo. — Meglé zastirajo nebo, temni se, samo daleč, daleč tam v daljavi svita se nekoliko jasnega neba! — Upanja svit! — Še jeden pogled na vedro ono nebó in že ga obkrožijo meglé s svojo svojo temoto. — A pride dan, solnčni sój razprši črno zagrinjalo, nebesnega oboka, višnjevo nebo smehljaló se bode zopet, kakor prej, ko je

veselih ptičev zbor še meni pel radostni svoj spev o zvesti, neugasni ljubezni in sreči življenja. — Tedaj pa bode zopet vzkipelo mrtvo moje srcé, topli žarki pomladnega solnca oživili je bodo in veselilo se bode prerojenja svojega. Vse bode zelenelo, kipelo v novem življenji, z lic mi bode izginila bledost, ugasli ogenj mojih očíj pa bode vzplamtel iz nova, saj bode zrl ustajenje narave, zrl — upanja svit! — —

Na grobéh! Koliko nad, koliko strtih upov leži za večno pokopano pod črno to odejo. Kolikim krepkim in čilim duhomom uklonila je tu neizprosna smrt v življenji vedno neupogljivi tilnik. Kako lépo vrsto naših mož, mož navdušenih za narod in drage njegove svetinje, prvoboriteljev, pisateljev in dičnih pevcev ter mladih, komaj razvijajočih se talentov ugrabila si nam ti, bela smrt z ledeno svojo roko! — Živeli naj bi bili, živeli za svoj zatirani národ, da bi mu priborili z jekleno svojo vztrajnostjo lepšo bodočnost — zlato svobodo! — —

Moj Bog! Tiho je, tiho, rahel vetrec pihlja čez cvetje mnogobrojnih teh gomil, v njih pa spé nevzdravno duhovi veliki in plemeniti, mali in podli.

— — Strto je vse, vse nade, vse želje, vsi upi, vsi naklepi — vse!

Nemo in bolestno zro mi oči na cvetje, na vence in v oko mi silijo solzé. Kako si nesrečen moj rod! Ves svet te zatira, čestiti tvoj jezik, ki zveni tako ubrano, kakor slavca spev v goščavi, hočejo udušiti; tebe teptajo z nogami, pod težkimi okovi verig šibé se ti noge in telo obupno; zreš v temno bodočnost, omaguješ, zlihuješ — umiraš!

Milostno nebo, pravijo ljudje. Tudi ti trgaš mu v dneh trpljenja, v dneh največje njegove bede iz srede možé, na katere so mu uprti zadnji bolestni pogledi! Mož za možem pada pod smrtno kosó in ti, narod moj, zdihuješ in ječiš pod velikim bremenom svoje nesreče.

Dobrotna nebesa! Ozrite se na ubogo rajo, ozrite se in bodite ji milostna. In Ti, Vsegamogočni, ki stoluješ gori sredi bliščečih se krdel svetlih zvezd, oče narodov, pridi nam na pomoč, razdrobi v prah verige naše, usmili se nas! Saj je vender krepki ta rod vreden lepše bodočnosti.

Prost mora biti, prost moj ród,
Na svoji zemlji svoj gospód!

liko stoletij. To so neovržne resnice in ne silite nas, psevdokatoliška gospoda, da na podlagi zgodovine tudi prostemu ljudstvu dokažemo to resnico.

Ne liberalizem, temveč zloraba liberalizma kriva je torej gmotnega in duševnega propada narodov, kriva je modernega brezverstva. Krivo je temu v Avstriji lažliberalstvo židovsko in nemško, ki zlorablja ime in krinko liberalizma v svoje umazane, protiverske in reakcijske namene. Zoper te ljudi bodite konservativni, kakor smo mi konservativni v obrambo vere in poštenja svojih očetov. V narodnem obziru pa dobrega ničesar nimamo konservirati — starih verig pa nečemo! Zategadelj bodemo v narodnem obziru vselej in vsikdar visoko držali prapor pravega, neskaljenega liberalizma — suum cuique! To je harmonija slovenskega konservatizma in liberalizma. Nemške definicije teh pojmov nas pa nič ne brigajo in v nemškem pomenu nismo ne konservativci ne liberalci. Storite takisto tudi vi! Na katoliškem shodu povdarjalo se je, da mora katoliško častništvo braniti sv. vero in krščanstvo, a tudi politično in versko svobodo narodov. In gosp. dr. Pavlica pritrdil je temu načelu rekoč, da vse življenje umrtvi in zastane tam, kjer ni svobode. To so liberalne, lepe liberalne besede! Čemu jih torej ne izvršujete dejanski, čemu pljujete v skledo, ki nam daje vsem življenje, iz katere tudi vi radi in obilno zajemate?

Delegaciji.

V Budimpešti, 27. oktobra.

Obé delegaciji sta danes odobrili drž. finančni zakon, rešili nekatere peticije in zaključili letošnje zasedanje. Ta seja bi bila povse mirno in gladko tekla, da ni prišlo do malega a karakterističnega nasprotstva mej delegatom Masarykom in predsednikom oziroma drž. finančnim ministrom Kallayem. Chlumecky in Kallay sta kar vatrepetala, ko je hotel Masaryk pojasniti neko peticijo, značilno za bosanske razmere in nista mu dala govoriti. — Ob 1/8. uri zvečer zapustili so avstrijski delegati s posebnim vlakom Budimpešto; k tej naglici je nekoliko pripomogel tudi — strah pred kolerom.

Ob navzočnosti ministra vnanjih rečij grofa Kalnokya, drž. vojnega ministra FZM. Baura, državnega finančnega ministra Kallaya in admirala Sternecka otvoril je predsednik Chlumecky ob 1/2.5. uri sejo.

Delegat Szczebanowski poročal je o raznih peticijah, katere so se odkazale pristojnim ministrstvom; delegat grof Thun poročal je o prošnji nekega umirovljenega generalnega konsula, katere se je po ugovoru grofa Kalnokya odklonila; delegat baron Helfert poročal je o raznih skupno vojsko zadevajajočih peticijah, katere so se odkazale vladi v primerno rešitev; delegat Moro poročal je o peticiji Sara in Nika Pištelica iz Banjaluke, ki zahtevata preiskave radi tega, ker jima je deželna vlada bosanska odvzela licencijo za prodajanje žganja. Delegat Masaryk opozoril je, da bosanska vlada prositeljema ni odvzela dovoljenja radi tega, da bi omejila žganjepitje, ampak iz političnih vzrokov, a predsednik Chlumecky ni delegata pustil govoriti, dočim ga je minister Kallay uprav srdito in z vidno razburjenostjo zavračal. Peticija se je odkazala vladi v primerno rešitev.

Zjasnilo se je. — Vzdrmam se, solzé ne tekó mi več, očesi pa sta mi uprti gori na modri nebesni obok. Gospod, prosim Te za narod svoj, — ne za se! — In vi, ki snivate na tej prostrani božji njivi o sreči, ki se ne nahaja v vrtincu šumnega sveta, kateri zagledate zorni obraz še-le tedaj, ko se prebudite iz sladkega sná, zibajočega vas v mehkiem naročji matere zemljé, vi kateri ste se znebili vseh spon, ki so vas nekdaj družile s svetom, viste — srečni!

Moja sreča pa je pokopana; prazno je srcé, temáu moj duh, v razvalinah ležé vsi nekdanjí zlati zračni gradovi.

Kar je bilo duši najdražje, pobrala mi je v cvetji smrt; zatrla je nádo za nádo, podrla náčrt za náčrtom — — — — — Nad njimi pa ni spomenika, in to mi zopet sili solze v oči... Ne — ne! Rosile ste solzé blede lice moje, ko sem premišljal trpko našo usodo, toda za lastno svojo srečo naj ne kane niti jedna iz očesa. Častne bile ste prve, zadnje bile bi nevredne moškega značaja! Moško bodem kljuoval viharju, krepák in neomajan bodem stal, kakor osamljen hrast na skalnih kraških tleh.

Ko se je konstatovalo soglasje ukrepov avstrijske in ogerske delegacije, vzprejela je delegacija skupni finančni zakon v tretjem čitanji.

Ko je še minister vnanjih rečij grof Kalnoky sporočil delegatom cesarjevo zahvalo in priznanje za uspešno delovanje, in se grof Falkenhayn zahvalil predsedniku za nepristransko vodstvo, zaključil je baron Chlumecky zasedanje s primernim nagovorom in trikratnimi slava-klici na cesarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Ravnopravnost v teoriji in v praksi.

Omenili smo že razpora, ki je nastal mej vlado in Opavskim občinskim svetom, kateri se je odločno branil, razglasiti naredbe zoper koleru v nemškem in češkem jeziku. Vlada se je menda ustrašila upora Nemcev in zato zapustila principijelno stališče, snujoče se na zakon in ustavo ter sama izdala dotične naredbe v nemškem in češkem jeziku. A tudi to ni ugajalo županu Opavskemu. Dal je pod razglasilo natisniti samo v nemškem jeziku dostavek: Ta naredba se razglaša po nalogu vlade. S tem je župan pokazal, da odklanja odgovornost za češki tekst, da ne mara češkega uradovanja, čeprav je češčina v Opavi navaden jezik. — O toli preklicani § 19. drž. osn. zak! Kako se smejo iz tebe norčevati — Nemci!

Češki uradni jezik.

Minoli teden bavilo se je najvišje sodišče s principijelno jako važno stvarjo. Občinski svet Praški naročil je ondotnemu magistratu, naj tudi z državnimi uradi dopisuje kolikor moči v češkem jeziku. Namestništvo in ministerstvo pa sta razveljavila ta ukrep, češ, da nima občinski svet magistratu, v kolikor posluje kot okrajni politični urad, ničesar ukazovati glede uradnega jezika, ker izvršuje magistrat politične posle pod vrhovnim vodstvom namestnika. Zoper to določbo pritožil se je obč. svet Praški na državno sodišče, katero pa se je izreklo nekompetentno za razsojanje, ker je to administrativna naredba političnega oblastva, nikakor pa ne kršenje v ustavi zajamčene pravice.

Levičarji in nacionalci.

Levičarji niso jedini v tem, kako postopati glede razpusta Liberškega občinskega sveta. Chlumecky, Kopp in nekateri drugi so odločno zoper vsako skupno delovanje z nacionalci v tej stvari, ker se bojé, da bi s tem kompromitirali svoj tudi ne preveč trdni avstrijski patriotizem. Nekateri drugi nemški veleposestniki ne marajo ničesar slišati o nacionalcih, še menj pa so voljni opirati Liberške prusjake, katere je imenoval „Peester Lloyd“, „österreichische Trottel mit der preussischen Pickelhaube“, ker so pošteni Avstrijci, čeprav Nemci. Plener pa je voljau potrditi tudi pri tej priliki solidarnost vseh Nemcev tudi pri rečeh, ki so veleizdajski pobarvane, in se poteza za to, da bi levica interpelirala vlado skupno z nacionalci, ki to zahtevajo kot dokaz levičarske nedolžnosti glede razpusta. Ker pa je odpor proti temu velik, interpelovala bo najbrže vsaka stranka za-se. Paralelno bodeta marširali, pobiti pa bodeta skupno. Liberce — honvedski spomenik, to karakterizuje stebra monarhije.

Škandal v Dunajskem občinskem svetu.

Dunajski občinski svet je zrel, da se razpusti. Opozicija je odločna in neustrašna, v kritiki pa brezozirna in neusmiljena, čisto tudi ne posebno dostojna. Liberalna večina čuti, da ji bode kmalu odvzeto in je zato nasilna ter skuša udušiti opozicijo z vsemi sredstvi. V zadnji seji ni dal župan govoriti dr. Luegerju, ta je županu pretil, da bo

svojo samovoljnost še obžaloval, na kar ga je župan izključil za štiri seje. Valed tega so vsi protisemiti zapustili dvorano in se ne bodo sej udeležili, dokler bo Lueger izključen. Meščanstvo je silno razburjeno in vse zahteva, naj se razpusti občinski odbor.

Ogrska kriza.

Navzlic vsem oficijoznim trditvam je ministerska kriza neizogibna. „Budapester Tagblatt“, glasilo grofa Apponyija, piše, da je ministerstvo že ubito, zdaj je je le še pokopati in poiskati dediče. Isti list javlja, da so na Dunaji zbrani škofje v navzočnosti nuncija Galimbertija imenovali grofa Szaparyja „C'est un imbécile“ (To je bedak), da se pa v vojaških krogih čujejo še dosti tehtnejši izrazi, ki pa so malo laškavi za ministerskega predsednika. Splošno znano je tudi, da se je cesar jako rezko izrazil o Szaparyjevi neukretnosti pri debati o honvedskem spomeniku in da je nadvojvoda Albrecht pisal cesarju posebno pismo, v katerem je ostro grajal postopanje vlade v tej vojaški aféri. — Glede naslednika grofu Szaparyju se čujejo razni glasovi. Splošno se sodi, da postane sedanjí državni finančni minister Kallay ministerski predsednik ogrski, na njegovo mesto pa bi prišel — dr. Ernest pl. Plener, kapitan nemške levice. Ta kombinacija ni smešna, kakor bi se morda mislilo. Grof Taaffe namerava že dolgo pomoči Plenerju do kake boljše službe. Pred kratkim šele rekel je nekemu poslancu: Če ladija ne plava gladko, je treba balast odstraniti. Plener mi je že res pretežak.

Vnanje države.

Srbske razmere.

Centralni odbor liberalne stranke volil je poseben akcijski komité, kateri bo vodil volitvo v deželi in seveda kolikor mogoče soglasno z vladnimi organi. — Minister notranjih reči prošil je vojnega ministra, naj mu da na razpolaganje primerno število podčastnikov, kateri se bodo razvrstili po okrajih, da vodijo pandure, če bi kje nastal upor. — Že nekaj dni se govori, da misli vlada novo skupščino, katere še ni izvoljena, sklicati pred novim letom, ker želi parlamentarnim potem rešiti trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

Bolgarsko sobranje.

V četrtek začela se je tretja sesija bolgarskega sobranja. Otvoril jo je Koburžan sam in po vzgledu drugih vladarjev čital prestolni nagovor, v katerem je trdil, da vlada v deželi uzoren red, mir in splošna zadovoljnost. Na to je bahato in z jasnim namenom, imponirati preprostim narodnim zastopnikom, pripovedoval o svojem potovanju po Evropi, o srečnem vzprejemu pri mogočnih vladarjih in o živih simpatijah, katere si je bolgarski narod pridobil pri vseh naobraženih narodih in njihovih vladah, katere vse želé, da bi Bolgari zmagali v borbi za svoja prava in za svojo avtonomijo. Naglašal je tudi, kako naklonjen je sultan bolgarskim težnjam, ker je vzprejel v posebni avdijenciji Stambulova in poslal visokega funkcionarja na prvo bolgarsko razstavo, kar je baje dokaz prijateljstva, katero veže sultana in Koburžana. — Končno poveljeval je Koburžan še razstavo v Plovdivu, omenil raznih predlog, katere bode rešiti in prav na zadnje tudi povedal, da bode treba na posodo dobiti 145 milijonov frankov. — O umorjenih rodoljubih, o žrtvah firme Koburžan-Stambulov ni vrli mož črnil ni besede.

Italijanski ministri

potujejo po deželi in razkladajo volilec program nove vlade. Glavno pozornost obračajo na trojno zvezo, na italijansko vojno in na finančne razmere in v glavnem so si vsi govori jednaki. Minister vnanjih rečij, Brin, govoril je v Turinu. Po njegovem mnenji želé vse evropske vlade mir in vse države se oborožujejo le zato, ker je močna vojska največje zagotovilo miru. Že Cavour je rekel: Naj-

➡ Dalje v prilogi. ➡

Molčé bodem trpel, molčé — venel. Venel? Da venel, zorel za smrt, da me skoro zagrne hladna zemlja.

— — — Proč, vse je proč! Le jedno sladi mi še življenja viharni tek. Trdna zavest, da se kmalu zopet oživé slovenske trate, da se skoro začuje po dolih in planinah naših zmage slovesna pesem, ustajenja burni spev! In mogočen bode ta spev naših sinov, glasno bode odmeval po slovenskem ozemlju, priganjal megle ter brate budil k skupnemu delovanju. Mož za možem stal bode za sveta prava, — ustajali bodo narodu zopet možjé, ki ga bodo branili, ki ga bodo oslavili! — In jaz?! — Jaz pa sem od veje odtrgan list, usode piš vrtí me neprestano, lahek moj čoln pa plóve sredi razburjenega morja. Besno valovje zaganja se vanj, šibki roki ni moči vzdržati krmila — prepuščen sem vihri na milost in nemilost!

— — — Te misli me navdajajo, ko zrem tožnega pogleda na dolge vrste starih in novih grobov, mótni očesi pa sta mi uprti gori na jasni nebesni obok: Od tod zasine rešitve dan, narodu in — meni!

J. Št.

Hvaležnost.

(Monolog. Iz francoščine.)

Gospod srednje starosti pregleduje uprav grozníčavo najnovejše liste.

Nesrečnik! Trikratni bedak!... Kolika nezgoda!... Stotisoč frankov grem izgubiti... Fijakarjeve številke niti pogledal nisem!... „Figaro“ nima ničesar... (zaničljivo) in vender se babajo novinarji, da vedó vse! O, z glavo bi se v zid zaletel! Tudi „Gaulois“ ničesar ne poroča! (Obupno.) Ubijem se! Takšna nesreča!... Ubogi moji otroci, kje naj vam dobim kruha? Siromašna moja žena! Jutri pride in gotovo me vpraša, kje imam denarje... Tudi v „Voltaire-u“ iščem zama!... Rekla bo, da sem denar zapravil; o, saj jo poznam! Moj Bog, kar meša se mi... desetisoč frankov bi rad dal tistemu, ki je denar našel... Celo „Événement“ ne vé ničesar... tudi dvajsetisoč... da, če bi bila sila, celo polovico... samo da vsega ne izgubim... Kaj mi je storiti?... (Preplašen.) Moj Bog, kaj je to... fijakar št. 3107... prefektura... stotisoč frankov... v bankovcih...

bolj zanesljiva zaslomba vsakega naroda so močni bataljoni in dobri zavezniki. To velja tudi danes. Italija si je pridobila prijateljev in zaveznikov, ki jej zaupajo in na podlagi teh alijanc vodila bo mirno politiko. — V istem zmislu govoril je na Siciliji minister javnih občil Finochiaro Aprile in se posebno potoval za to, da ni znižati italijanske vojske, ker bi bila Italija sicer nevažen in nezanesljiv zaveznik ter popolnoma osamljena zapadla sovražnikom.

Francoska zbornica.

Radikalni poslanci so sklenili zahtevati od vlade, naj amnestira tiste delavce, ki so bili radi štrajka v Carmauxu amnestirani. V zbornici stavlja je dotični preilog posl. Terrier; minister Viette mu je odgovoril, da bi bila vlada pomilostila vse obsojene delavce, da so štrajkujoči rudarji v zmislu razsodila lotili se zopet dela, ker pa se to ni zgodilo, odklanja vlada predlog. Pri glasovanju zavrgla je zbornica stavljeni nasvet. — Posl. Dumay interpeloval je vlado radi vojakov, katere je zbrala v Carmauxu in zahteval, naj se premestijo. Ministerski predsednik Loubet se je uprl tej zahtevi in zbornica je nasvet odklonila. — Ministerstvo se je torej rešilo, vsaj za nekaj časa, kajti radikalci je bodo zlasti po tem porazu naskočili pri prvi priliki.

Bismarck.

Bivši nemški kancelar, ki se sedaj na svojem posestvu dolgočasni, blagovolil je nekemu novinarju, Maksimilijanu Hardenu, povedati svoje mnenje o nekaterih vprašanjih in storil je to z vsoto tisto zlato brezozirnostjo, ki je bila vedno neka posebnost njegova. O Poljaki na Nemškem in o imenovanju Poljaka Stableskega nadškofom Poznanjskim izrekel je Bismarck zelo ostro sodbo. Na novinarjev ugovor, da je Stableski govoril že večkrat o nerazrušni udanosti nemških Poljakov, rekel je Bismarck: „To pesem poznamo! To je začetek, da se umiri svet. Tudi Ledochowski je tako delal, a moj naslednik me sedaj posnema tam, kjer sem jaz zavozil. Stableski je bil eden najhujših nasprotnikov za časa kulturnega boja. Z njegovim imenovanjem vzpodbodla je vlada poljsko pohlepno in tega ne prenesejo tisti nasilni elementi, ki žele obnoviti poljsko republiko. Ako pravijo, da ne brepene za tem, jim nihče ne veruje. Prijazni so, ker upajo, da bomo Ruse pobili in 7½ milijona Poljakom — več jih tako ni — povrnil vse ozemlje Malorusov in Belorusov. Miru in spravi s sodeložani smo potrebni, a poljske republike nesrečnega spomina ni treba obnoviti, to pa je zadnji konec vsega poljskega delovanja. — Rusija je ljubezniva z Italijo, z Avstrijo, s papežem, celo z Rumunsko in Francijo, a le zato, da premaga notranje homatije. Car sam ne misli na agresivno postopanje niti v Evropi niti v Aziji; če bo pa videl, kako Nemčija podpira Poljake, bo morda udaril. Sicer pa je za nemške interese vse jedno, če si Rusija prisvoji Carigrad. Kdo vé, kako bi Francija prebila tako izkušnjo, saj časih je imela posebne ambicije v orijentu. — O notranjem položaju rekel je Bismarck: Sedanja vlada misli, da hodi po pravih potih, ker jo nekatere stranke podpirajo, a te stranke so s sedanji razmerami nezadovoljne in zato, da bi oškodile državne institucije, podpirajo vlado. — Bismarck povedal je tudi, da sedaj ne pojde v parlament, ker mu kot vojaku ne kaže delati vladi opozicijo, zlasti ker so sedanji krmiljarji tako drobni, da se povsod zapazi oseba vladarjeva. To je za monarhično idejo nevarno, če vladar, tudi iz najboljših namenov, prevečkrat v javnost stopi, boj s „slamnatimi“ možmi pa Bismarcka ne mika.

Dopisi.

Od nekod, 30. oktobra. [Izv. dop.] (Paberki iz katoliškega tabora.) „Slovenec“ od 27. t. m. priznava sam, da je pisal „Slov. Narod“ resnico zastran odprave hrvaške pridige v Poreču;

vrednostnih papirjih... to je... O, kolika sreča!... Kar slabó mi prihaja same sreče... (Sede.) Listnica iz ruskega usnja... Vse je v redu! Rešen sem! Le hitro na prefekturo... Toda — ne; najprej naj se umirim, da premislim... (Čita znova.) Da, da, tako je, fjakar št. 3107... to je pošten človek! Čestokrat so bili že odlikovani ljudje, ki tega nikakor ne zaslužijo!... Moj rešitelj!... To je uzoren državlján, ta fjakar št. 3107. (Hodi po sobi.) Hvala Bogu! Sedaj dišem zopet laglje. Toda... mir... ne mudi se mi... Na prefekturi se nič ne izgubi. Šele proti večeru pojdem tja. Vzel bom svojih stotisoč frankov z največjo ravnodušnostjo. To bode izdalo... Rekli bodo: ta svota je za tega moža prava malenkost, imeti mora še več teh rečij. (Premišlja.) Kaj pa bi dal kočijažu? Jaz ne maram mešetariti, kadar gre za to, izkazati se hvaležnega... Prej sem nekaj o tisoč frankih govoril. Kaj? Tisoč frankov? Vraga, to je mnogo! — Toliše svote ni kar tako dobiti... ne... časih se sicer najde v kakem vozu, če je bedak... sicer pa je to vse jedno. Tisoč frankov je brez dvoma preveč... tudi petsto frankov bi bilo dovolj...

na mesto hrvaškega se je namreč nastavljal v cerkvi Svetice laški duhovnik, ki je nevesč hrvaškega jezika, ter bo za sedaj bajé samo čital hrvaške pridige. „Slovenec“ sam se boji, da to ne bo zadostovalo; mi pa naravnost rečemo, da to nikakor ne more zadostovati. Laški duhoven, ki ne zna hrvaški, naj čita hrvaško pridigo. To bo komedija, ne pa pridiga. Zato je bilo pač odveč, da nas je „Slovenec“ zavolj tiste notice tako srdito obsipaval z lažnjivci in se v svoji sveti jezi grozil: Mi ne damo blatiti naših škofov, ter ne damo.

Zdaj imamo pa še nekaj na srci. Kako je po slovenskih farah sekovske škofije, od koder se je tudi na katoliškem shodu oglašil žalostni klic: Morituri vos salutant. Je-li se res ondudaj slovenskemu ljudstvu pridiguje po nemški? Naj „Slovenec“ spregovori tudi o tem! Ko je na katoliškem shodu stavljal neki duhovnik nasvet, da bi se sklenilo, naj tudi škofovski ordinarijati med Slovenci uradujejo po slovenski, ustavljal se je temu nasvetu dr. Pavlica rekoč, da tacega sklepa ni treba in da za to shod ni kompetenten. „Mi, pravi, obrnimo se sami do svojih škotov in jih prosimo, da nam to store“. Dobro, častita duhovna gospoda, ako morete po neočitni poti doseči, kar zahtevata v verskem in narodnem oziru pravica in pamet. Od srca Vam bomo hvaležni, ako nam ne bo več potreba očitno grajati napak, kakor je zgoraj omenjena v Poreču in morebiti tudi drugod. Potem se bomo prav radi zdržavali vseh „napadov“ na duhovnike in škofo. — Sobotni „Slovenec“ nam tudi obljubuje tistih 250 gld. in puncto okrožnic le za slučaj, ako dokažemo, da je neki višji cerkveni dostojanstvenik resnično samo v zadevi udanostnih izjav službeno potoval po deželi. To je smešno. Službenega značaja dotičnega potovanja gospoda, čigar ime so včasih bajé rimali na „nemškutar“, nam pač ni moči dokazati, zlasti, ker ne vemo, je-li smatra gospoda „udanostne izjave“ za službeno stvar ali ne. Mi pač in zato poročali smo o službenem potovanju. Sicer pa je to „Ansichtssache“, službeno ali neslužbeno. Nam zadostuje faktum potovanja po krajih, v katerih so se potem rodile prve „protestujoče“ izjave. To smatramo za slučaj, ki ni — slučaj. Sedaj pa storite s tistimi 250 gld., kakor mislite, da je prav in pošteno. Punctum!

Iz Kranja, 27. oktobra. [Izv. dop.] (K zgodovini udanostnih izjav. — Pojasnilo gledé sprejema preuzvišenega gosp. knezoškofa.) Pred kratkim brali smo v „Slovenskem Narodu“ zanimivo pojasnilo, kako da se je skrpala preuzvišenemu knezoškofu odposlana udanostna izjava gorenske občine Predoseljske-Primskovo. Ko se je namreč po Predoseljskem župniku sestavljena in občinskemu odboru predložena udanostna izjava v sji občinskega odbora bila odklonila, predelal je g. župnik izjavo in jo je, previdno ognivši se nezanesljivi, a jedino pravilni poti, ki vodi skozi občinski odbor, poslal s posredovanjem občinskega sluga v podpis dvanajsterim zanesljivim možem, ki so slučajno občinski odborniki, in udanostna izjava občine Predoseljske bila je gotova. Odposlala se je na določeno mesto, ter takoj prijavila svetu v „Slovenca“, akoravno g. knezoškof menda nima nikake zveze s tem listom. Ali ni ta izjava pravcat „humbag“ in „pesek v oči“ nerazsodnim čitateljem? V imenu

občine odposlala se je izjava, katero občinski odbor nikoli ni potrdil, in o kateri je 7 odbornikov vednost dobilo še le iz „Slovenca“. Glasom §-a 41 občinskega zakona obravnavati se imajo občinske zadeve v odborovih sejah, katere sklicuje občinski predstojnik ali njega namestnik, na drug način sklicane ali izvršene seje občinskih odbornikov pa niso veljavne, in sklepi, ki se niso storili v zakonito sklicanih sejah, nimajo veljave za občino, niso občinski sklepi. Udanošna izjava Predoseljske občine je torej kot taka neveljavna, in zna veljati le kot izjava 12 zasobnih mož. In vender se razglaša kot izjava občine. Ali je to resnicoljubje one gospóde, ki pri vsaki dobri in nedobri priliki naprednjakom v obraz meče besedo „laž“? Ali ni to postopanje prav zelo oprto na neresnico, na laž, kajti, ali se ne pravi lagati pred svetom, če kedo javno in vedoma nepravilno prisoja sam sebi mandat, kateri mu ne pristoji? In če po merilu te udanostne izjave povprečno presojava druge jednake izjave, pridemo do prepričanja, da so iste deloma le udanostni pojavi posameznih gg. župnikov, katere so oni sestavili, morda celo po naročilu višjega kapitelskega duhovnika, in katere so iz prijaznosti podpisali tudi nekateri odborniki. Vrednost tacih kot občinskih izjav ne more biti velika. —

In ker imam pero že namočeno, hočem še o drugi reči spregovoriti par besed, namreč o poročilih „Slovenčevega“ dopisnika iz Kranja, v katerih le-ta popisuje naš vzprejem mil. knezoškofa. Dosedaj molčali smo o tej reči, ker nismo nikomur hoteli zagreniti prvega veselja slavnostnih dni. Ker pa dotični poročili z dne 10. in 14. oktobra t. l. nista vseskozi ugajali resnici, potreben je kratek odgovor resnici na čast. Za danes le toliko: Ni res, da bi v našem mestu osnovana bila kaka „silna in nadležna protiagitacija zoper razobešanje zastav ali zoper razsvetljavo“, ker take nasprotne agitacije sploh ni bilo. Nadalje tudi ni res, da bi bili naši meščani razsvetljavo sklenili in izvršili „brez vsacega najmanjšega prigovarjanja in spodbujanja, brez vsake dresure“ (kakor piše „Slovenec“), kajti to se vender pravi, ljudem prigovarjati ter jih spodbujati, če gospod dekan javno prosi v cerkvi zbrano ljudstvo, da naj se na dan škofovega prihoda zvečer od 6.—8. ure hiše v mestu razsvetli. Mi nikomur nočemo kratiti zaslug, katere si je pridobil tu ali tam, zato radi spričujemo, da se je mesto razsvetljevalo le vsled te dekanove prošnje. Vsprejem pa, ki ga je naše mesto napravilo knezoškofu, veljal je njemu le kot višjemu dušnemu pastirju, kot vrhovnemu dežel-nemu duhovniku, nikakor pa ni veljal njemu kot politiku, pod čegar pokroviteljstvom se je na I. katoliškem shodu napadala potrebna in prekoristna družba sv. Cirila in Metoda ter žalil prezaslužen naš narodni prvoboritelj. Prevzvišeni prišel je k nam po svojih škofovsko-uradnih poslih, on prišel je blagoslavljal prenovljeni cerkvi ter birmo delit, in gledé na to njegovo duhovsko opravilo in na njegovo duhovsko dostojanstvo sploh pozdravilo ga je mesto dostojno. Govoril sem z mnogimi meščani in na podlagi teh pogovorov smem meščanom na čast trditi, da naši, za narodni blagor vneti meščani s škofjim vsprejemom nikakor niso hoteli kazati kako vzajemnost z ono nesrečno politiko, katera naš narod razdružuje in razceplja, ob enem pa slabi in uničuje našo narodno moč na korist in ve-

Petsto frankov je tudi jako lepa svota... delnico si zanjo lahko kupi... in da nisem res hvaležen človek... Ko je neki pometlač prinesel mojemu prijatelju Balandardu dijamantne uhane, izgubljene od njegove žene, dal mu je petdeset frankov nagrade... in vrh tega pisali so še po listih o njegovi radodarnosti. Brillantje niso vrednostni papirji v veliki listnici... Brillantje je dosti težje najti. Kaj bi bilo, ko bi mu dal samo sto frankov? Mislim, da bi bilo dovolj lepo... Če pa dobro preudarim... sto frankov je tudi nekaj... in kočijažu se ni bilo dosti truditi, da je listnico našel... samo v voz je pogledal... Srečo pa ima ta človek; kar je res, je res... Če se trezno uvaži... kakšne vrste ljudje pa so kočijaži? Sami lopovi... da, da... bivši kaznjenci... sposobni za vse... (Živahno.) Ni mi v mislih razžaliti kočijaža 3107, nikakor ne... toda, recimo, da mu dam sto frankov... Kaj bo storil?... Težko zasluzene moje novce bo zapravil v slabi družbi... Saj jih poznamo, te vrste ljudi... Kočijaži so vsi pijanci, to se jim že na nosu pozna... in jaz, konservativen državlján... mož, ki ima obitelj, naj

podpiram kočijaško malopridnost... naj žrtvujem kruh svojih otrok? O, pravičen bodi človek, ne pa lahkoumen... Zlasti pa ni slušati sreč, ker je pre-dobro... dal mu bom torej... dal... mu... bom... recimo: petdeset frankov... za pot... (Poredno.) Sicer ne verujem, da bi bil pošten... Pošten!... To je lahko reči, a kdo pozna prave uzroke tej poštenosti?... Morda je mislil, da sem si zapomnil številko njegovega voza... morda... ah, kaj to... Poštenje je samo strah pred zaporom! Kdo vé, če mi ni izmaknil listnico. Čul sem, da se mnogi s tem bavijo, računajoč na radodarnost preslepljen-čev... Tak pride še na glas poštenega človeka in iz-haja prav dobro... na vse zadnje dobí še kakov red... In v gostilni se potem smeje in pije na zdravje bedaku, ki je bil tako brezpameten, da ga je obdaril... Smeje se mu in imenuje ga norca! (Jezno.) Norca! O, jaz pa nisem norec! Hvaležen sem, da, hvaležen, ne trpim pa, da bi se kdo norca delal iz mene... (Premišlja, potem odločno.) Dal mu bom deset frankov... to je okrogla svota... Policijskemu prefektu bom pa svetoval, naj skrbno pazi na tega navihanega poštenjaka.

liko veselje naših sovražnikov zlasti ob koroških in goriških mejah. Naši zavedni meščani pa tudi zavračajo nadaljno dopisovalčevu trditev kot izrodek prebujne njegove fantazije, trditev namreč, da so oni s tem vsprejemom „slovesno izrekli glasen protest“ proti postopanju svojega poslanca g. dr. I. Tavčarja gospodu knezoškofu nasproti, kajti na dr. Tavčarja pri temu vzprejemu nobeden mislil ni, in zoper njega nobeden ni delal kakih demonstracij. Mi poznamo gospoda dr. Tavčarja kot neustrašnega zastopnika našega naroda in kot tacega veže ga narodna dolžnost, da izpodbija našemu narodnemu razvoju pogubna načela in dejanja povsod, kjer se pokažejo. In če on vestno izvršuje to svojo dolžnost, stoji kakor zvest vojak, opasan z uma svetlim mečem, na braniku za narodni naš obstanek in napredek, nimamo nikakega pametnega povoda, da bi mu jemali zaupanje, katero smo njemu, kot našemu poslancu, jasno izrekli meseca julija t. l. na shodu v Kranji. Če se g. dopisniku zdi Tavčarjevo postopanje „neslano“, ne zavidamo ga za njegov ukus, mi pa gospoda doktorja le prosimo, da naj v resni sedanjí dobi, ko žalibog vidimo zmiraj bolj zginjavati pravo rodoljubje, tudi nadalje, kakor do sedaj, krepko kvišku drži prapor naše narodne prihodnosti. —

Iz Idrije 23. oktobra [Izv. dop.] (Naša narodna borba in Trevnova brošura.) Zadnji čas začeli so nekateri tukajšnji klerikalci-fanatiki na vso moč razgrajati. Sijajna veselica podružnice družbe sv. Cirila in Metoda razburila je njihove duhove. Po zloglasnem „pripravljalnem kat. shodu“ so bili začasno potihnili in še le pred kratkim časom so se zopet oglasili s tem, da so jeli napadati vse javno in zasebno življenje v Idriji, napadati na takó ostuden način, za kateri so zmožni le ljudje, ki nimajo nikake sramežljivosti več. Poštenjši klerikalci sami so kar strmeli nad dotičnim dopisom, in kolikor toliko postala sta jim zoperna stranka in list, ki na tako nesramen način napada o se b e in z a s e b n o življenje, — ki kupiči obrekovanje na obrekovanje, a ne prekličé ničesar, zadoščenja ne da, ker mu je n a m e n obrekovati. Naredilo se je sicer potrebne sodne korake, da se kaznuje očitane sleparije in drugo sramotenje, a posameznikom ni se zdelo vredno odgovarjati, ker dopis obsoja samega sebe in vso klerikalno stranko.

V naglici ali zmedenosti pozabil je omenjeni dopis na „Delavsko bralno društvo“, ta trn v njihovi peti. A to pozabljenost popravili so kmalu. „Več meščanov in davkoplačevalcev“ (!? z imeni na dan, ako je res!) poslalo je v „Slovenca“ vest, „da se v s o b i „Del. bral. društva“ skoraj vse noči do ranega jutra popiva in razgraja“. — Na poslani popravek društva je baje prejel „Slovenec“ dva dopisa, ki mu potrjujeta „o ponočnem razgrajanju, ki se godi v hiši, kjer ima „Delavsko bralno društvo“ svojo sobo“. — Že iz teh dveh notic se vidi, kako se zvišajo in umikajo s svojo lažjo. Poprej „v sobi“, sedaj le v „hiši“, a ne jedno ne drugo ni res, o čemer je dalo p i s m e n o p o t r d i l o županstvo samo, o katerem se ne more trditi, da je „liberalno“. In to potrdilo poslalo je društvo „Slovencu“, da se prepriča o laži in obrekovanju svojega „zanesljivega dopisnika“ ter popravi krivico, katero dela društvu in hiši, v kateri to stanuje. A „Slovenec“ molči! Potem se pa še drzne v bojevanji proti „Slov. Narodu“ nazivati se „pošten list, ki sam vselej rad popravi zmotu ali zadosti krivici, če jo je komu delal“ (Gl. št. 239). Ako bi tako delal kak židovski list, bi se mu še oprostilo, a „Slovenec“, kot katoliški list, urejevan od katoliškega duhovnika, se ne more opravičiti. On ima vedno na jeziku, daje „vera v nevarnost“, a ne pomisli, da spravlja ravno s tem vero v nevarnost, da obrekuje in hujska ter tako trga iz vernih src našega pobožnega naroda zaupanje v pristnost njegovega katoliškega mišljenja in onih, kateri stoje za njim. On torej spravlja vero v nevarnost, ne pa mi! To je že večkrat dokazal, zato imamo pravo mu to očitati, a „kdor se prava poslužuje, nikomur ne dela krivice“, trdili so že stari Rimljani.

Malo pristašev ima tu klerikalna stranka, a kolikor jih ima, ima jih zato, ker ne vedó, kaj delajo, ker so zaslepljeni ali pa nimajo niti pojma, za kaj se gre. A pride čas, in ta ni več daleč, ko bodo vsi Idrijčani jedini za svojo narodnost, vero in gmotni napredek. Vsi, ki imajo količkaj soli v glavi, bodo složni, ko sprevidijo, da ono plašilo o verski nevarnosti ni drugega, kakor hinavski plašč,

pod katerim hočejo nekaterniki utrditi svojo s a m o v l a d o in s tem koristiti le svojemu žepu in č a s t i h l e p n o s t i. Ta namen imela je tudi brošura, katero je spisal in raztrosil po Idriji gosp. V. Treven. Lupina te brošure je katoliški shod v Ljubljani in v Idriji, a njeno jedro — Trevnove „zasluge“ za blagor Idrije. Čitali smo jo pazljivo, da bi izvedeli, kaj dobrega je storil pisec „svojim predragim in ljubljenim rojakom“, a ko smo jo končali, smo si mislili: „če bi bil molčal, bi bil še modrijan ostal“. Pisec se pritožuje, da se ljudje o njem lažejo in ga obrekujejo, kar se nam pa jako čudno zdi, kajti baš zadnji čas se ga je puščalo prav pri miru, ker naj se računi z ničlami, kakor se hoče, je rezultat vendar zopet le — ničla. Zato tudi mi ne nameravamo obširneje baviti se z njim, ker s tem je gosp. pisec le za jeden „fiasco“ bogatejši. Povedati mu moramo, da „lastna hvala se pod mizo valja“, in naj še tako zatrjuje, da piše „brez puhle in našopirjene samohvale“ (str. 1, 12) da bi pokazal svoje „pošteno srce“ (str. 12). — mu vendar nobeden mislilj ne more verjeti. V deveta nebesa povzdiguje kot svojo zaslugo to, kar je bila njegova d o l ž n o s t, dolžnost tem bolj, ker le od Idrijskih žuljev je obogatel in od Idrijčanov živi še sedaj. Ako bi bil res kaj storil za blagor Idrijčanov, ako bi se bil res „toplo potegoval“ za nje, ako bi jih bil res „vedno k dobremu spodbujal“ itd., bi se ne smel s a m hvaliti, temveč nadejati se plačila vsaj od Onega, ki vse „dobro plačuje, vse hudo kaznuje“. Za svoja dobra dela dobi gotovo plačilo; a mi, po svoji človeški razsodnosti, ne moremo priznati njegovih „zaslug“, tem manj sedaj, ko smo jih čitali v njegovi brošuri. Ne glede na to, da navaja večino neresnic, smatra to kot svojo zaslugo, v čemer je korenito propal. Delavci prišli so ga prosit za pomoč, a on jim je le „odločno svetoval, da naj gredó sami k rud. nadsvetniku“. Še le poslej prosil je baje tudi on za nje, — a dosegel ni ničesar (2). — Šel je k ministru, „a vse, kar je gosp. minister obljubil, splavalo je po vodi“. (3). — Šel je tudi v Ljubljano, a dosegel — zopet ni ničesar. Pardon! dosegel je pač, da „pota prošnjam bila so zaprta vsled tega sedaj popolnoma in neznosno stanje delavcev trajalo je dalje, a začeli so jim deliti še prav nezdrava, črva žita“. (3). — „Na podlagi mojih (piščevih) poročil“ interpeloval je knez Windischgraetz ministra Falkenhayna zaradi Idrijskih razmer, a ta je najodločnejše odbil in zavrnil njegova „poročila“, — zato je predlagal njegovo imenovanje častnim meščanom. Zasluga za zaslugo! Zato se pohvali g. pisec, da „se je na podlagi teh (njegovih) prošenj (!!!) tudi plača (delavcem) od leta do leta primerno zboljšavala“ . . .

Take in jednake so njegove zaslugе, zato glejte, da ga podpirate in izvolite županom — ker tak mu je namen!

Iz Dolenjskega 27. oktobra. [Izv. dop.] (Hvaležno delo za čestito duhovščino in druge.) Na Dolenjskem griža precej hudo razsaja. Ona pobira več ljudi kot drugod kolera. — Kakor malokje, je na Dolenjskem malo zdravnikov in velika Dolenjska nima bolnišnice. To je velik nedostatek. Na dol. Štajerskem imajo v Brežicah, Celji, Mariboru ter Ptujju velike deželne bolnišnice, na Kranjskem je samo jedna in ta daleč tam v Ljubljani. Ako kolera tudi na Kranjsko pride in to bo brž ko ne, ker, če drugi ne, jo bodo železniški delavci na Dolenjsko spravili, potem se bode vidilo, kaj se je opustilo, ko se doslej še ni bolnišnica v Novem mestu po deželnih organih napravila. Neglede na to, da bodo ljudje umirali v budem številu, bode dežela, bodo občine morale neznanško veliko denarja v to obrniti, da samo temu zadostijo, kar bode vlada zdravstvenih provizoričnih naprav tirjala.

Dolenjec malo na to porajta, če ima dobro stanovanje, hišo. Kmet naš je po večjem v letu na polju in v prejšnjih časih, ko je vino še cenó bilo, je rad po zimí v krčmi, ali pri svoji, ali sosedovi zidanici dneve prebil. Ni se mu toliko potrebno zdelo, kaj denarja obrniti v to, da si hišo sezida. Večina kmetij nima stranišča in tiste, ki ga imajo, ga imajo daleč stran od hiše. Pride kužna bolezen in ubogi bolniki hodijo iz postelje ven slabo oblečeni in tudi bosi. —

Naš kmet ni tako reven, da bi ne premogel kaj obrniti za vzdržanje svojega in svojih zdravja. Ali nobeden ga ne uči. Kakor kmet povsod, je tudi naš glede zdravja in smrti fatalist. — „Kedar Bog

hoče, pa gremo pod travo.“ — Na utrjeno narav svojo zida, se zdravi sam in tudi v vročinski bolezni z vinom in žganjem. Čuda, da več ljudi pri nas na deželi ne umre; jeklene narave so to. Pa če bi jim prišel od kake avtoritativne strani poduk, bi ne mogla kaka kužna bolezen tako grdo razsajati, ko na pr. sedaj griža po Dolenjskem. Ali kaj hočemo, ljudje slišijo iz prižnic ob časih kužnih bolezni navadno le to, da so take bolezni šiba božja za grehe. Večina g. duhovnikov radi nesrečo, ki po kužni bolezni pride v deželo, devljejo na ta rovaš. Pa Bog ni tako neusmiljen. Ni res, da kužne bolezni zaradi tega nastanejo, ker so dotični ljudje, ki na njej umrjo, Bogu se zamerli. Redkokrat ljudje na kugi umrjó, kojim se boljše godi, ki se zamorejo dobro obleči, ki se tečno prehranijo in ki niso izpostavljeni vsem vremenskim nezgodam. Kužne bolezni mej reveži najhujše razsajajo. In bogatejši gotovo več grešijo zoper zapovedi božje, nego revnejši, kojim manjka za greh dosti podlage. — Naše ljudi tedaj učiti, da je kuga božja kazen in da nič ne pomaga, se tej božji kazni zoperstavljati, ni umestno, naš fatalist potem nič ne stori, da bi vsaj zaprečil razširjevanje kake kuge. — Lahko je potem umeti, ako naši ljudje na zdravniška navodila ob času kuge nič ne porajtajo, se istim celo zoperstavljajo. Ako bi se ljudje v tem oziru drugače poučevali in bi se jim reklo, da so kužne bolezni nalezljive, da se mora uničiti vse, kar bi nalezljivost istih utegnilo pospešiti, ali, da se zamore človek v večini slučajev obvarovati pred njo, ali vsaj lažje ozdraviti, bi naš kmet, ki ima toliko razuma, tudi v tem pogledu se ne vdal fatalizmu.

Korist iz nauka, da so kužne bolezni kazen za grehe ljudij in vera v ta nauk tudi nič ne hasne. Naš kmet si ta nauk le zapomni, da nič ne potrosi v zdravljenje, v propilaktične naprave; to njegovi stiskavosti služi, ali zaradi tega živi naprej, ko drugekrat in greši ko prej ali pa še več.

Ker imamo s tem na Dolenjskem računati in ker manjka tu zdravnikov, bolnišnic, ker imamo po večjem slabo pitno vodo, — (v Novem mestu pijejo tudi dejekte, ki iz stranišč v Krko prihajajo,) bi bilo dobro, ako bi se naši g. duhovni gledé kužnih bolezni postavili na stališče zdravniške véde, zdravniških propilaktičnih naprav in našemu kmetu ne pridigovali onega fatalizma, koji sem gori omenil.

Kolera prihaja že blizo Kranjski. Naši ljudje hodijo na Slovaško, v Ameriko čez Hamburg in prihajajo zopet domov. Gradba dolenjskih železnic bode spomladi na tisoče delavcev privabila v naše kraje, bolnišnice ni, zdravnikov primankuje; pride komaj jeden zdravnik na 30 tisoč ljudi in prihodnje leto morebiti na 40 tisoč. C. kr. okrajni zdravniki imajo v času kake kužne bolezni toliko opraviti samo s tem, kar jim vlada naklada storiti, da se po vseh krajih kakega c. kr. okrajnega glavarstva propilaktične naredbe izpolnjujejo; z zdravljenjem posameznih bolnikov se ne morejo dosti vkvarjati; družih privatnih zdravnikov pa ni. — Naj tudi deželni odborniki te naše dolenjske nedostatke nekoliko v ozir jemljejo in sicer že zdaj, da ne bodo po toči zvonili, ali zdravnika klicali na pomoč, ko bode bolnik že na mrtvaškem odru ležal. Ker dežela ne more lahko 100 tisoč potrositi za bolnišnico na Dolenjskem, naj se vsaj s konventom milosrdnih bratov dogovori gledé naprave bolnišnice. Tako bode na pol lažje šlo. Skrbite tedaj, dokler je še čas.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Sobotno številkó našega lista konfiskovalo je c. kr. državno pravdníštvo zaradi dopisa „Z dežele“, v katerem so se razpravljale naše domače zadeve. — Današnja številka obsega gledé na to konfiskacijo in na jutrajšnji praznik 16 strani.

— (Predstavljanja pri novem načelniku deželne vlade.) Pretekli teden predstavil se je g. dvornemu svetniku baronu Hein-u tudi deželni odbor. V pogovoru z gospodi odborniki odklonil je gospod baron odločno trditve nemških listov, da je pristaš nemške levíce; on da je marveč le uradnik, kateremu je jedino pravilo in navodilo zakon. — Včeraj poklonile so se sanitetne oblasti, poštni uradniki in učiteljsko osebje srednjih šol. Tudi te deputacije je gospod dvorni svetnik sprejel jako ljubeznjivo ter zagotovil, da bo delal z vso

➡ Dalje v prilogi. ➡

odločnostjo zlasti tudi na to, da se prej ko prej zgradi prepo:rebno novo gimnazijsko poslopje. — Jutri ob 11. uri dopoldne pokloni se g. voditelju deželne vlade deputacija Ljubljanskih narodnih društev.

— (Chronique scandaleuse.) Pred par dnevi priobčil je „Slovenec“ posebno ostro udanostno izjavo tržkega starešinstva Motniškega, v kateri je ta korporacija slovesno protestovala zoper „trinoške napade brezverske napredne stranke“ na osebo preuzvišenega gospoda knezoškofa. Nam se je ta silna radikalnost vrlih Motničianov takoj sumna zdela in nismo se motili. Iz avtentičnega vira poizvedeli smo, da se ta izjava ni sklepala in sklenila, kakor bi bilo to temeljem občinskega zakona jedino pravilno in zakonito, v seji občinskega odbora, ampak na ta-le način: Župan dobil je izjavo od tretje strani, sestavil je ni niti on, niti jo je odobril odbor; s to usiljeno izjavo pa je potem letal najdaljši letni sinko županov od odbornika do odbornika rekoč: Naš ata prosijo, da bi to-le podpisali. Sedem odbornikov je res slepo podpisalo, osmi pa je rekel tistemu čudnemu občinskemu selu: „Ti povej ati, naj skliče sejo, ako hoče, da bodem jaz kaj podpisal. Tako so se tedaj zlorabljali v interesu umazane reklame za katoliški shod možje od strani, od katere se jim je še pred kratkem očitalo, da ga ni moža v trgu, ko bi ga tudi po dnevi z lučjo iskal. In ker se je vse moralo zgoditi v največji naglici, je tudi umevno, da je Slovenec napravil iz župana Cenneta Cemeta, iz župnika Goloba Golobnika (!), iz odbornika Korošica Korvicija iz Piskarja pa Pirkarja. Naglica pač nikjer ni dobra — niti pri udanostnih izjavah! — Istotako nezakonito skrpala se je udanostna izjava Smledniške občine, kajti nosil jo je ad circulandum občinski sluga, trdeč, da tu gre zoper gospodo brez vere (gotovo poklican interpret!). In ker je bila tudi tu stvar nujna, zadovoljen je bil, da je podpisala ime nekega odsotnega odbornika pestunja (!), družega odbornika, ki se je izgovarjal, da ga roka boli, pa je sluga sam podpisal. — Ponekod pa se je zopet reklo odbornikom, naj se podpišejo, da so s škofom „kontent“ in družega nič. — In tako dalje cum gratia in infinitum, a tudi tu lahko postrežemo z imeni. To so tedaj tiste sijajne enunciacije narodne volje in narodovega prepričanja, tako se v nedolžne udanostne izjave, proti katerim bi tudi mi ničesar ne imeli ugovarjati, utihotaplajo najpodlejši napadi na narodno stranko. In take izjave drznejše se potem gospodje predlagati svojemu cerkvenemu predstojniku, kot pristen izraz mišljenja njegovih ovčic. Pomilujemo! — Prihodnjič, ako treba, še kaj več!

— (Slovensko gledališče.) Jutri (Vseh svetih dan) predstavljal se bode v deželnem gledališču ta dan neizogibni „Mlinar in njegova hči“. Ustopnina je znižana, kakor je razvidno iz gledališkega lista. V mesecu novembru bodo slovenske predstave še nastopne dni: V nedeljo 6., v sredo 9., v soboto 12., v četrtek 17., v nedeljo 20., v sredo 23. in v soboto 26. novembra.

— (Gledališk vlak štajerskih Slovencev.) Iz Maribora poroča se nam vesela vest, da se je ustanovil tam poseben odbor, ki ima prirediti gledališk vlak v Ljubljano. Z veseljem in z navdušenjem pozdravili bomo vrle štajerske brate!

— (Petje na pokopališču sv. Krištofa.) Vseh svetih dan poje pevsko društvo „Ljubljana“ pri sv. Krištofu ob „Sokolovi“ piramidi sledeče pesmi-zalostinke: „Mrtvaški blede angelj“, „Jamica tiha“ in „Rože in trnje“.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) pelo bode jutri (vseh svetih dan) na tukajšnjem pokopališču o polu 4. uri popoldne v spomin svojim umrlim članom tri zbornice zalostinke. V nedeljo dne 6. novembra bode „Slavec“ „Martinov večer“ in otvoritev lepo prenapravljenih prostorov Schreinerjeve pivarne, sedaj last g. Hafnerja, bivšega restavraterja „pri Slonu“. Pri tem večeru, katerega vsopred priobčimo prihodnjič, svira vojaška godba.

— (Zasmehovanje Slovanov v našem deželnem gledališču.) Pri nemški predstavi spominjal se je nemški kupletist Slovanov na tak način, da zasluhuje javno ožigosanje. Pevec je pel češko melodijo „Andulko“ z znanim refrenom in je po tem refrenu pokazal na nos ter ga tako kvišku zavihal, kakor to delajo nemški komedijanti

tam, kjer hočejo zasmehovati Slované, zlasti Čebe. Mi temu faktu nimamo nič prištaviti, ker s takimi pobalini, ki so prišli v Ljubljano kruha iskat, ne maramo polemizovati, preveč bi se ponižali, pač pa želimo, naj slavni deželni odbor, ki ima paziti na ta deželni zavod, prepové vsako zasmehovanje Slovanov v slovenski deželi, Slovenci pa si naj to zapomnijo, da bodo še pridneje obiskovali nemške predstave.

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 26. oktobra svojo LXII. sejo. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejic, Anton Žlogar (zapisnikar). — Od nadzornišstva: Oroslav Dolenec, Ivan Vrhovnik. — Blagajnik dr. Vošnjak poroča o dohodkih in troških od zadnje seje. Kakor izdatki vsled pomnoženih in razširjenih družbinah zavodov rastejo, tako pa tudi obilnejše dohajajo prispevki i od podružnic i od posameznih rodoljubov, kar spričujejo vodstvena zahvalna potrdila v slovenskih častnikih. — Posestvo iz dr. Čučkove zapuščine se proda. Računi o dotiskanih družbinah knjižicah se odobré za poravnanje. — Tajnik poroča o dospelih ulogah in njih rešitvi po upravnem potu, kar se odobruje vzame na znanje. Po skupščini so se vodstvu naznanile za osnovo nastopne podružnice: 1. ženska v Dornbergu, 2. ženska v Črnomlju, 3. ženska v Kranju, 4. v Ljutomeru, 5. ženska Cerkljarsko-Planinska, 6. ženska v Logatcu, 7. v Radovljici, 8. ženska na Vrhniki, 9. v Št. Juriju pri Kranju, 10. v Slovenski Bistrici, 11. ženska v Sežani, 12. ženska v Tolminu, 13. ženska v Idriji, 14. ženska v Ajdovščini. — Vsled nasveta neke podružnice dajo se natisniti posebna vabila, s katerimi se poprosijo rodoljubi za še obilnejši pristop k podružnicam. — Nekaj prošenj za podporo in podaritev primernih knjig je bilo uslišanih. — Sprejmo se „otroške igre in pesmi“, prikladne slovenskim zabaviščem.

— (Deželno gledališče.) V soboto igrala se je na slovenskem odru prvičrat Bissonova veseloigra „Pokojni Toupinel“, ki je pa dosegla za sedaj le nekaj „succès d'estime“. Igro samo ocenili bomo v jedni prihodnjih števil, ker nam za danes nedostaja prostora. Predstave glede na to, da so bili naši igralci pretekli mesec res preobloženi, ne smemo preostro soditi, toliko pa moramo konstatovati, da gladka ni bila. — Najbolj nam je ugajala gospa Borštnikova; igrala je graciozno in diskretno ter znala s finimi in umestnimi nuanccami povzdigniti veljavo svoje uloge. Gosp. Borštnik igral je Duperona jako spretno in gladko, ter se pokazal mojstra v preciznem dialogu; ovirala pa ga je ponekod okornost soigralcev. G. Danilo (Matthieu) bil je v igri in maski prav srečen ter izvršil svojo ulogo pohvalno. Gosposodičini Slavčevi pa menda ni ugajala uloga pikantne pastarice, bivše „demi-mondainke“ ker nam je predstavljala mesto nje solidno in naivno meščansko gospo. Posebno ponesrečen pa je bil g. Urbančič (Valory), kateri je pokazal z vsem svojim kretanjem, da so take uloge zanj še dosti pretežke. Bolje bi bilo izvestno, ako bi bil Valoryja prevzel gosp. Sršen, kateri je pa tudi ulogo sluge Francoisa, akopram mu očitno ni ugajala, izvršil prav dostojno. Gosp. Verovšek (notar Letellier) proti svoji navadi ni bil trden v ulogi, vrhu tega pa ga je spravil v zadrego še g. Lovšin, (hišni gospodar), ki je še manj znal. Epizodisti so zadostovali. Glede uprizoritve omeniti nam je, da sta bila okvira obeh slik Toupinelovih veliko preskromna za Pariški salon, kar ni ugodno uplivalo na iluzijo. Pohvalno pa nam je omeniti zares elegantnih toilet gospe Borštnikove in gospdč. Slavčeve. Obiskano bilo je gledališče navzlic premijeri, nenavadno slabo. Upajmo, da bode občinstvo pri repriži hvaležneje vzprejelo fino francosko veseloigro.

— (Čitalnica Ljubljanska) je priredila svojim članom včeraj svoj drugi društveni večer v letošnji sezoni. Kakor je videti, se bodo ti večeri v društvu popolnoma udomačili. Zbralo se je namreč veliko odličnega občinstva, katero je z velikim zanimanjem poslušalo izvrstno igro gospice Jelice (glasovir) in gospoda Pavla Lozarja (gosli), ter izborni damski kvartet, (gospice Verhuncéva Kušarjeva, Jamšekova in Mossova), katerega je na glasovirju spremljal gosp. Hoffmeister. Koncertu sledil je živahen ples ob vojaški godbi, ki je trajal pozno v noč. Ako omenimo, da je tudi v

vseh stranskih prostorih vladala živahna veselost in da je g. Majnik prav dobro skrbel za točno in ukusno postrežbo, spolnili smo s tem poročilom dolžnost, ki jo ima društveni kronist. Glavno zaslugo, da se je ta večer tako dobro obnesel, imata večerni rediteljci, rodoljubni gospici B. Kušarjeva in J. Lozarjeva. Lepa hvala njima. Da se pri tretjem večeru, 13. dan novembra, zopet tako mnogobrojno in še mnogobrojnejše snidemo v prijaznih čitalniških prostorih!

— (Žensko učiteljsiše v Ljubljani.) Ministerstvo za pouk dovolilo je, da se počenši s šolskim letom 1894/95. popolni Ljubljansko žensko učiteljsiše sukcesivno na štiri tečaje. V šolskem letu 1894/95 odprli se bodo prvi, drugi in četrti tečaj, v šolskem letu 1895/96 prvi, drugi in tretji, v šolskem letu 1896/97 pa vsi štirje tečaji. Dosedaj običajni tečaj za učiteljice ročnih del pa se bode opustil od bodočega leta naprej.

— (Gosp. Valentin Korun,) učitelj na c. kr. viši realki v Ljubljani, je napravil na Graški univerzi dne 28. oktobra izpite za poučevanje slovenščine, latinščine in grščine na viših gimnazijah s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

— (Sokolsko streljanje) začne se v sredo dne 2. t. m. zvečer v Ferlinčevem vrtnem salonu, na kar se bratje „Sokolci“ znovič opozarjajo.

— (Novembarski avancement.) Izmej domačega vojaštva imenovani so: Stotnikom družega razreda nadporočnik Brehm Jožef v 17. pešpolku; nadporočnikoma: poročnika Kovačič Friderik in vitez Gugenmoss Jan. v 17. pešpolku; za poročnike: kadetje Malcher Ferd. in Kuralt Ivan v 17. pešpolku; stotnikom družega razreda nadporočnik Ekl Teodor v 7. lovskem batalijonu, nadporočnikom poročnik Dekleva Jožef v 5. topničarskem polku, stotnikom prvega razreda stotnik Horsky Edvard sanitetnega oddelka. — V neaktivni vojski imenovani so: za nadporočnike poročniki dr. Toplak Jakob, 24. br. bat.; Jagodič Fran, Ahn Friderik, vitez Luschan Albert, vsi trije v 23. br. bat.; stotnikom-avditorjem 2. razreda nadporočnik-avditor Kavčnik Ivan v evidenci 25. br. bat.; polkovnim zdravnikom 2. razreda dr. Dereani Julij 27. v br. batalijonu.

— (Mestnega magistrata komisije) jako pridno ogledujejo hiše po mestu, posebno dvorišča in stranišča po gostilnicah. Gostilničarjem se je naročilo, da morajo notranje zidovje stranišč ometati s cementom in opleskati z oljnatobarvo, v pisovarje pa uvesti vodovod, da jih bode vedno spirala. Tudi se je naročilo gostilničarjem, da položijo samo po jeden komad kruha na mizo, da se tako zabrani razvada, pretipati ves kruh, kar ga je na mizi. Strogo se je tudi naročilo, naj bodo brisalke (servijete) čedne. Popolnoma odobravamo skrbljivost mestnega magistrata, oziroma mestnega fizikata, a po nemškem pregovoru: „Wozu denn in die Ferne schweifen“ itd. opozorili bi ga na prodajo kruha pred magistratnim poslopjem. Ta kruh, ki se tako rekoč po tlaku valja, je razpostavljen solcu in dežju, prahu in mijazmam nasproti stoječih fijakarskih konj, odpadkov itd. Ker se tu prodaja večinoma le stari kruh, ki se je iz gostilnic kot neporabljen vrnil in je bil po raznih kupovalcih Bog zna kolikrat že obtipan, je gotovo dosti pripravnější vzprejeti kal za kako bolezen, nego kruh v gostilnicah. Tu bi bilo pač potrebno poseči vmes. Tudi bi mestni magistrat opomnil na onesnaženje mestnih ulic, katero je običajna grda razvada in se ne dogaja skoraj v nobenem drugem mestu tako često, kakor v Ljubljani. Ako je premalo pisovarjev, naj jih mestni magistrat da postaviti, onesnaževalci ulic pa naj se strogo kaznujejo.

— (Bitka pri Kustoci.) V redutni dvorani razstavljen je od včeraj velikanski plastično izdelani umotvor g. Emila Horvitzja, predstavljajoč bitko pri Kustoci dne 24. junija 1866, v kateri je bila v ognju tudi večina naših slovenskih polkov in lovskih batalijonov, izmej katerih nam je omeniti posebno domači 17. polk, 7. lovski batalijon in koroški 7. polk, v katerem je mnogo Slovencev. Plastična podoba te znamenite slavne bitke kaže nam važni trenotek, ko je avstrijska vojska proti 5. uri popoldne obkolila Kustoco in Monte Torre ter tako odločila zmago, tako natančno, da si tudi nevojak lahko živo predstavlja vso bitko. Najmanjša stvarica izdelana je z največjo točnostjo in marljivostjo, vsa pokrajina je posneta tako izborna, da ne more biti bolje. Na stotine dreves in vojaških skupin izdelano

je tako miuucijozno, da se spozna uniforma vsacega posamičnega vojaka. Posebno dobro izdelane so vasi in posamične hiše, mej katerimi nahajamo tudi „Casa cavalcina“, kjer si je vrli naš rojak gospod vitez Zitterer s svojim pogumom priboril viteški red in naslov. S kratka, to je umotvor, ki zasluži v vsakem oziru, da si ga ogleda vsakdo. Podoba zavzema skoro ves večji oddelek redutne dvorane in je sestavljena iz 80 po jeden meter v kvadratu velikih plastičnih plošč, ki so zložene v celoto, obsejajočo nad 80 kvadratnih metrov. Gospod Horvitz potreboval je 8 mesecev, da je izdelal ta umotvor, ki ga je stal nad 20.000 goldinarjev. Poklonil ga je vojnemu muzeju na Dunaji. V petek popoldne odprla se je razstava podobe na slovesen način. Navzoči so bili: g. dvorni svetnik baron Hein, Nj. ekszellenca podmaršal vitez Šilchawsky, generalmajor Fuchs, polkovnik vitez Gariboldi in mnogo gg. častnikov, dež. glavar Detela, c. svetnik Murnik in dež. odborniki, župan Grasselli in nekateri mestni odborniki. Fotografične slike zanimivega umotvora videti je v prodajalnici g. Kollmana, v knjigarni Kleinmayer-Bambergovi in v prodajalnici gosp. Tilla. Podobo videti je vsak dan od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Ustopnina za osebo 20 kr., ob nedeljah in praznikih 10 kr. Rodbinske ustopnice za pet osob 50 kr. Dosedaj si je podobo ogledalo že nad tisoč osob, kar je najboljši dokaz, da umotvor zares zanima Ljubljansko občinstvo.

— (Glas iz občinstva.) Od mnogih strani dohajajo nam pritožbe, zakaj okrajna bolniška blagajnica ni odprta za stranke v nedeljah in praznikih zjutraj od 9—12 ure. Med tednom delavcem ni tako lahko odstranjevati se od dela in morajo mnogokrat vsled tega trpeti gmotno škodo, ker se na pismena opravičevanja pri blagajnici le malo ozira. Želeti bi bilo torej, da se ustrezne opravičeni želji delavskih in družih krogov, ki delavne dni le težko puščajo svoj vsakdanji posel.

— (Ogenj.) V petek popoldne po 5. uri naznanili so trije streli z gradu, da gori v mestu Pod streho g. Dolenčeve hiše v gledaliških ulicah uneli so se tramovi, ki so vzdani blizu dimnika, katerega so izžigali dimnikarji. Sreča je bila, da so domači delavci kmalu zapazili ogenj in takoj odvrnili z marljivim gašenjem največjo nevarnost. Ko bi se bil ogenj razširil, utegnil bi bil postati jako nevaren, ker ima g. Dolenc velika skladišča voska in strdi in je Auerjeva pivovarna v najožji dotiki z Dolenčevo hišo. Ognjegasno društvo prihitelo je takoj na lice mesta in popolnoma pogasilo ogenj. Gosp. Dolenc, ki je sam pridno gasil, opeknel se je nekoliko na hrbtu, gasilec Breskvar pa si je ožgal obleko. Na pogorišču bila sta tudi navzoča g. dvorni svetnik baron Hein in g. župan Grasselli.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 16. do 22. oktobra. Novorojencev je bilo 14 (= 23,4‰), umrlih 23 (= 38,5‰); mej njimi za tifuzom (legarjem) 1, za grižo 6, za vratico 1, za jetiko 5, za različnimi boleznimi 10. Mej umrlimi bilo je tujcev 7 (30,4‰), iz zavodov 10 (43,4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za škrlatino 1, za grižo 11, za oslovskim (dušljivim) kašljem 5, za vratico 1.

— (Mrtvega našli so) na podu gostilničarja Zupančiča v Laniščah v četrtek zjutraj 51 letnega gosta Antona Misbarja. Zavžil je bil prejšnji dan obilo žganja in vina, kar je bržkone prouzročilo naglo njegovo smrt.

— (Hymen.) Iz Rudolfovega se nam poroča dne 29. oktobra t. l.: Danes dopoldne poročil se je tu gosp. Karol Grebenc, c. kr. sodni adjunkt pri okrajnem sodišču v Kostanjevici, z gospico Marijo Gerdešič, hčerko predsednika tukajšnjemu okrožnemu sodišču g. Josipa Gerdešiča.

— (Novo konsumno društvo.) V Idriji nameravajo ustanoviti konsumno društvo, katero bode prevzelo v svojo skrb kupovanje čipk, prodajanje živeža, pijače in obleke, na kar slavno občinstvo opozarjamo.

— (Zakup eraričnih mitnic.) Ker se erarične cestne mitnice v Jugorji, Križevski vasi pri Metliki, na Vrhniki, v Drenovi gorici, Medvodah, Razdrtem, Senožečah in Vipavi pri prvi dražbeni obravnavi zaradi premajhne udeležbe niso mogle s povoljnim uspehom v zakup oddati, se razpiše gledé imenovanih mitnic v tukajšnjem uradnem listu ob enem vnovič dražbena obravnavava. Ta obravnavava se bode vršila za mitnice v Jugorji in Križevski vasi dne 21. novembra 1892 pri c. kr. dav-

kariji v Metliki, za mitnico v Medvodah dne 22. novembra 1892 v občinski pisarni Medvodaki, za mitnico v Vipavi dne 21. novembra 1892 pri c. kr. davkariji v Vipavi, za mitnico v Razdrtem in Senožečah dne 22. novembra 1892 v biši gospoda Filipa Kavčiča v Razdrtem št. 42, za mitnico na Vrhniki in Drenovi gorici pa 21. novembra 1892 pri c. kr. davkariji na Vrhniki ter se bode pričela povsod ob 10. uri predpoludnem. Vse drugo je razvidno iz dotičnega razglasila v tukajšnjem uradnem listu.

— (Slovenski poslanci pred svojimi volilci.) Dne 23. oktobra vršilo se je v Konjicah zborovanje ondotnega katol. polit. društva in za jedno volilski shod, sklican od drž. posl. Robiča. Društvo volilo je za novega predsednika g. Voha, in za tajnika vikarja g. Tomažiča, potem pa je poročal posl. g. Robič o splošnem političnem položaju, o šoli, vinski carini in premembi zakona o domovinski pravici. Gledé na imenovanje barona Heina za vodjo deželne vlade v Ljubljani in gledé na postopanje dež. šolskega sveta v Gradci izpovedal je končno g. poslanec, da je mogoče, da pride kmalu čas, ko slovenski poslanci ne bode mogli več ostati v vrsti zastopnikov, ki so prijazni vladi grofa Taaffeja. Volilci so mu v tem pritrdili in on ima torej proste roke. — Pri tej priliki pojasnil je tudi gosp. dr. Rudolf protustavne krivice, ki se godé Slovencem v Konjiškem okraju in predložil nekoliko resolucij, ki so bile vzprejete z navdušenjem. Posl. Robič je obljubil, spraviti vse izrečene pritožbe v drž. zboru v razgovor. — Dne 2. oktobra t. l., je sklical deželni poslanec za Slovenjegraški okraj, g. dr. Lipold shod volilcev v Stari trg, da bi jim poročal o svojem delovanju. V lepem govoru je slikal g. poslanec delovanje slovenskih poslancev v deželnem zboru sploh in posebej še svoje. Opozarjal je pred vsem svoje volilce na to, kako težavno stališče imajo slovenski poslanci v štaj. deželnem zboru. Kako težko jim je kaj doseči, ker vedno proti njim glasuje nemška liberalna stranka! Po tem uvodu je poročal najprvo o šolskem vprašanju ter bičal velike nedostatke in krivice, ki se godé štajarskim Slovencem po ljudskih šolah v narodnem oziru. Poročal je tudi gosp. poslanec o kmetiskem vprašanju. Deželni zbor je delal na to, da bi se bolje uravnala sedanja, v marsikaterem oziru krivična domovinska pravica. Sklenila se je tudi nova postava gledé na omejitve proste ženitve, pa ni prejela Najviše potrditve. Nadalje je poročal, kako se je delovalo za zboljšanje propadajočega kmetškega stanu. Kmeta bolj in bolj stiskajo visoki davki, razne priklade, slabe letine itd. Zdravo kmetijstvo pa je podlaga države, torej zahteva korist države in je tudi njena dolžnost, da mu pomore. Navzoči volilci so z velikim zanimanjem poslušali ves govor in posebno ob sklepu burno izražali svojo polno zadovoljnost. Po govoru se je g. poslanec zahvalil kmet Vivod v imenu svojih tovarišev s prisrčnimi besedami.

— (Pouk osajenji ameriškanih trt.) Nedavno imel je g. Belé, potovalni učitelj za sadjerejstvo in vinarstvo v Mariboru, v Podvrhu pri Sevnici poučni govor o sajenji ameriškanih trt. Župani občin, koder so gorice, oglašajo se za tak pouk lahko pri deželnem odboru v Gradci ali pa naravnost pri vinorejski šoli v Mariboru. Poučevanje je brez stroškov za dotično občino. Želeti je, da se prav mnogobrojno oglašajo županstva iz vinorodnih krajev.

— (Izpred državnega sodišča.) Kakor smo naznanili, vršila se je v petek pred državnim sodiščem obravnavava o pritožbi občine Bistrica pri Pliberku na Koroškem zoper deželni odbor koroški radi kršenja v členu 19. drž. osn. zak. zajamčene ravnopravnosti jezikov. Imenovana občina doposlala je deželnemu odboru v slovenskem jeziku pisano ulogo, deželni odbor je pa ni hotel vzprejeti niti rešiti, češ, da je uradni jezik deželnega odbora nemščina. Proti temu odloku pritožil se je občinski odbor Bistriški na državno sodišče, zahtevajoč vzprejema in rešitve svoje uloge, ker je slovenščina na Koroškem v deželi navadni jezik in ji gredó torej pravice, zajamčene v § 19. drž. osn. zak. Deželni odbor podal je zoper to pritožbo ovržni spis, da velja določba § 19. o ravnopravnosti v šoli, v uradu in v javnem življenju samo za državo in njene organe, da pa zasebniki, društva in deželni uradi niso vezani vzprejemati in reševati uloge, pisane v drugem jeziku, kakor v tistem, katerega je dotična korporacija določila svojim občevelnim jezikom. Da priznava to

načelo tudi država, vidno je iz jezikovne naredbe za Češko, Moravo in Šlezko iz l. 1880. Uradni jezik deželnega odbora je nemščina in tudi z občino Bistriško občevel je deželni odbor doslej nemški. Ker so občinski načelniki pomožni organi deželnega odbora, imajo mu dopisovati v nemškem jeziku. — Pred najvišjim sodiščem vršila se je o tej stvari obravnavava v petek dne 28. t. m. Občino Bistriško zastopal je odvetnik dr. Lenoch kot namestnik dra. Dečka ter dokazoval, da deželni odbor koroški ni v svesti svojega pomena. Deželni odbor ustanovljen je na podlagi državnih osnovnih zakonov, torej je člen 19. teh zakonov tudi zanj veljaven. Občinski načelniki niso pomožni organi deželnega odbora, nego izvrševalni organi občinskega odbora in se imajo gledé uradnega jezika držati ukrepov občinskega odbora. Deželni odbor koroški ni bil zastopao pred državnim sodiščem, ki je včeraj, v nedeljo, razglasilo svojo sodbo, ter pritožbo odbilo.

— (Nesreče na koroških železnicah.) Kakor se poroča, je načelnik postaje v Grabštajnu Karol Fellner, o katerega ponesrečenju smo govorili včeraj, s samomorilnim namenom skočil pod vlak. — Isti dan nekoliko ur pozneje zadel je tovorni vlak na Grabštajnskem kolodvoru ob nekoliko voz, stoječih na skladiškem tiru. Kurilec Kern iz Maribora padel je vsled tega s stroja in se poškodoval tako, da je kmalu potem umrl. — Pri Ricarjevi vesi pa je povozil tovorni vlak neki voz in je konj bil usmrten. Dve ženski sta namreč, vozeči se na semenj v Celovec, samovlastno odprli cestno pregrado in prišli tako na železniški tir, ko je prihitel vlak. Ženski sta še imeli čas pobegniti, voz s konjem pa je vlak razdrbil.

— (Poštne razmere.) Pod tem zaglavjem in s posebnim ozirom na znana „Slovenčeva“ članka „Res postalica“ piše „Nova Soča“, omenjajoč govora g. dra. Gregorčiča v državnem zboru in g. Hribarja v deželnem zboru kranjskem, nastopno: „Proti govoru“ g. Hribarja oglašil se je — čujte in strmite! — Ljubljanski „Slovenec“ ter zagovarjal sedanjo poštno upravo, zlasti pa: „pravičnega in kot zlato čistega preglednika Corà“ ki je bil „zavratno napaden.“ Svojim očem nismo verjeli, ko smo čitali tako pisarenje v slovenskem časopisu. Mi Primorci, ki poznamo jetra in obisti g. Corà, odložili smo z bolestnim nasmehom „Slovenca“ iz rok ter pomilovaje vzprejeli na znanje tako „narodno“ brambo laškega uradnika. Kak mož je ta in kako je njegovo „pravično in kot solnce čisto“ delovanje na Kranjskem, razvidno bo iz sledečega prizora: Tam poleti bili so vsi poštarji v Soški dolini poklicani v Trst, da so se dogovorili o novi poštni zvezi Gorice z Bolcem. Gospodje poštarji so kot pravi možje zastopali svojo stvar. „Pravični in kot solnce čisti“ g. Corà se je pa čudil, kako je mogoče, da se poštarji upajo tako možko postaviti na tako stališče, ki ni povsem po volji višjih gospodov. Zaradi tega se je jezil na poštne nadzornika primorskega, da ne „karnifla“ svojih poštarjev tako, kakor Corà kranjske. In taki možje se še zagovarjajo v slovenskem listu? Pomilujemo, da se v dosedanji zdijanosti morejo iz strankarske zaslepljenosti roditi take duhteče „narodne“ rožice. Vse, kar narodnjaki storijo, treba teptati v blato — evo priljubljene maksime novodobnega „delovanja na katoliški podlagi“.

— (Osebne vesti.) Tržaško namestništvo imenovalo je zasebnega živinozdravnika Hadrijana Nardinija začasnim c. kr. okrajnim živinozdravnikom v Tolminu.

— (Delavskemu podpornemu društvu v Trstu) podaril je upravni odbor banke „Slavije“ v Pragi svoto 50 glđ.

— (Zadel jih je v srce.) Glasovita „L' Istria“, glasilo dež. odbora isterskega in zborove večine v Poreči, bavi se v poslednjih številkah obširno z delovanjem avstrijske delegacije. Naravno je, da obrača posebno pozornost na vrlega delegata Spinčiča. V zadnji številki ima kar tri članke jedino o tem predmetu ter se zaganja v vsakem v Spinčiča. To je pač naj bolji dokaz, kako je do živega segel gosp. Spinčič z izbornimi svojimi govori istrskim Lahonom ter jih zadel upravo v srce.

— (Sleparski agenti.) Po Istri klatijo se nekateri ljudje, ki skušajo razširiti mej slovanskimi prebivalci laž, da sta slovanska poslanca dr. Laginja in Spinčič v državnem zboru gla-

sovala za zloglasno vinsko klavzulo, katere neugodne posledice tako britko skušajo vsi naši vinogradniki. Na drugi strani pa zatrujejo ti politični sleparji, da sta italijanska poslanca Rizzi in Bartoli glasovala proti klavzuli. To pa so le volilske agitacije najnižje vrste, kajti znano je, da je ravno nasprotno resnično, da sta namreč Laginja in Spinčič bila odločna nasprotnika nesrečne klavzole, italijanska poslanca Bartoli in Rizzi pa da sta glasovala za njo.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi v sredo 2. novembra 1892 svojo prvo redno zborovno sejo v zimskem tečaju 1892/3. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitve: a) predsednika, b) odbornikov in namestnikov, c) revizorjev. 5. Slučajnosti. Lokal: Kastner's Restauration „zum Magistrat“ I. Lichtenfelsstrasse 3. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Izvažanje hrvatskih opank.) Še pred malo leti bile so hrvatske opanke le malo poznate izvan Hrvatske. Danes poznajo jih v Francoski, Angleški in v Ameriki in v nekako modernizirani obliki nabajamo jih celó v svetovnih kopališčih. Iz Reke izvažajo se čimdalje večje partije hrvatskih opank preko morja. Za tako izvažanje treba je poseben način, kako se stisnejo opanke druga na drugo, da zavzamejo le malo prostora, ker drugače jih dotično društvo „Adrija“ na Reki, ki se peča s tem izvažanjem, neče sprejeti.

— (Desetletnica gospodične Auguste Nigrinove v Belemgradu.) Dne 23. t. m. praznovala je naša rojakinja gospodična A. Nigrinova desetletnico svojega glumovanja na narodnem gledališču v Belemgradu. Obiskovalcem slovenskega gledališča je gotovo še v dobrem spominu iz časa, ko je sodelovala pri slovenskih predstavah, kakor pozneje njeni dve sestri. V Belemgradu povzdignila se je na stopinjo odličnih srbskih igralk in jo kritika in občinstvo nandušeno proglasila kot tako. Igrala je ulogo Klare v igri „Ljubav in ponos“. Kritika priznava, da je njena igra bila upravo umetniška in da je zaslužila odlikovanje in znake hvale in spoštovanja. Pevsko društvo „Davor“ priredilo ji je pred početkom predstave zastaveničko in jo v slovesnem sprevodu odvedlo v gledališče. Občinstvo jo je kar obsulo z venci in cveticami in dobila je mnogo dragocenih daril od raznih društev in posamičnih prijateljev umetnosti. Čestitamo!

— (Razpisana učiteljska mesta.) V šolskem okraji Celjska okolica razpisana so nastopna mesta: podučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli v Galiciji pri Žalcu, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje; podučiteljsko mesto na štirirazredni deški ljudski šoli v Št. Juriju ob juž. žel., III. plačilni razred; podučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli v Frankolovem pri Vojniku, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V Konjiškem okraji: mesto učitelja in voditelja na jednorazredni ljudski šoli v Rakovcu pri Vitanju, III. plačilni razred in prosto stanovanje; podučiteljsko mesto na dvorazrednici v Št. Jarneji, pošta Sv. Duh v Ločah, IV. plačilni razred; podučiteljsko mesto na štirirazrednici pri Sv. Duhu v Ločah, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje; podučiteljsko mesto na dvorazrednici v Prihovi pri Konjicah, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V okraji Šmarje pri Jelšah: podučiteljsko mesto na petrazrednici v Šmarji pri Jelšah, III. plačilni razred; podučiteljsko mesto v Slivnici pri Št. Juriju, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V Laškem okraju: učiteljsko mesto na štirirazrednici v Trbovljah na Vodi, III. plačilni razred, brezplačno stanovanje in kurjavo; podučiteljsko mesto na petrazrednici v Hrastniku, III. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — Opremljene prošnje za katero teh mest vložiti je do 30. novembra pri dotičnem krajnem šolskem svetu. — Nadalje je razpisano podučiteljsko mesto v Šmartnem na Pohorju z dohodki III. plačilnega razreda (prošnje do 15. novembra) in nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Planini pri Sevnici (prošnje do 10. decembra).

Književnost.

— „Slovenski Pravitnik“ ima v 8. številki nastopno vsebino: 1. I. Kavčnik: O pozivnih pravih. (Konec.) 2. Dotike prava in naravstva. (Dalje.) 3. Dr. Fr. Oblak: O razumljivosti, ki je zahtevano od slovenskih pravnikov. 4. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Z določbo §-a 17.

zak. z dne 16. majnika 1874, št. 69 drž. zak. niso izločeni rekurzi na sodniške naredbe, tikajoče se provedenja dokazov s pričami in zvedenci. b) V razsodbi, da je zakon zazvezan ali neveljaven, bodi tudi izrečeno, je li tega kriv jeden ali drugi izmej zakoncev, sta li kriva oba ali nihče njiju. c) Tudi v eksekutivnem postopanju na podlogi listine, sestavljene po § u 3. not. reda z dne 25. julija 1871, št. 75 drž. zak. treba je uporabljati predpise dvor. dekr. z dne 24. okt. 1845, št. 906 zb. pr. zak. tedaj, kedar se bi denarna tirjatev po njenem znesku lahko vložila v sumarnem postopanju. d) K razlagi §§ ov 138, 155—157, 163 obč. drž. zak. in dvor. dekr. z dne 15. junija 1835, št. 39 zb. pr. zak. e) Dokaz obveznega pritrčila po konkludentnih dejanjih (§ 873. obč. drž. zak.) f) Kdor toži zaradi ekscindovanja, ne da bi bil izvršitelju izvansodno naznanil natančno specifikacijo in naslov svoje lastninske zahteve, ne more od izvršitelja zahtevati nikakih stroškov, ako se ta v tožbeno zahtevo takoj uda, nego je zavezan, njemu povrniti pravne stroške, ako se spor nadaljuje radi stroškov. g) Ničnostna pritožba gledé krajevne nepristojnosti v malostnem postopanju je nedopustna. 5. Iz upravne prakse: K pristojnosti samoupravnih oblastev za odločevanje, je li pot javni, občinski pot. 6. Književna poročila. 7. Razne vesti.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 20 nastopno vsebino: Vojni jezik. — O oportuizmu slovenskih zastopnikov. — O kritiki dra. Mahniča. — Biserje in alemovi. — Старики. — Rusko pravo-pisanje za učeče se. — Три мѣра. — Ruske drobtinice. — Svetčev banket. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost. — Sosebno zanimiv in uvaževanja vreden je člančič: Spinčič in dr. Gregorčič v delegaciji. To je rezka kritika o izjavah teh dveh poslancev gledé trojne zveze in zato opozarjamo nanjo čitatelje.

— „Matica Hrvatska“ razpošilja zadnje dneve svoj „Izveštaj“ za 1891. l. ob jednom vabeč k obilnemu pristopu za l. 1892, čegar knjige izidejo začetkom decembra. Mej drugimi podari letos Matica „Spomen-knjigo“ na petdesetletnico svojega obstanka. Nadalje „Hrvatsko Antologijo“, „Slike iz občega zemljopisa“, „Svetske povjesti“ XI. knjigo, „Kristof Kolumbo i otkriće Amerike“, troje beletristiških del. Poleg tega še „Plutarhove životopise glasovitih Grka i Rimljanov“. Za vse to znaša letnina samo 3 gld. Poverjeništvu Ljubljansko razpošlje te dni „Izveštaje“ vsem članom i pobere udnino pri onih, ki je še niso izročili. Pooblaščen je knjigovez I. Bonač sprejemati udnino. — Istotako se pri njem lahko upiše v „Sv. Jeronimsko društvo“ — slično naši „Družbi sv. Mohora“ — uplača se jedenkrat za vselej 5 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 29. oktobra. Deputacija hrvatskih in slovenskih velikošolcev pozdravila danes Spinčiča in izrazila solidarnost z njegovim govorom v delegaciji.

Dunaj 29. oktobra. Bivši deželni glavar kranjski Kaltenegger umrl.

Dunaj 29. oktobra. Cesar ogledal si je danes dopoldne kolero-bolnico za silo, osnovano od prostovoljnega rešilnega društva in izrekel funkcionarjem svoje popolno priznanje.

Praga 29. oktobra. „Narodni Listy“ javljajo, da je vlada razpustila občinski svet Vodňanski.

Črnovce 29. oktobra. Vojaška pomoč, dodeljena orožnikom, ki branijo izseljevanje na Rusko, je odkorakala, ker je izseljevanje prenehalo. Od 200 izseljencev se je večina že povrnila ali se pripravlja za vrnitev. Zaprtih je več kmetov in cerkveni organist Ivan Hórodiški, glavni agitator za izseljevanje.

Sevila 29. oktobra. Kralj skoro popolnoma okreval.

Lisbona 29. oktobra. Angleška ladija „Rumania“ pogreznila se je pri Fozarelli. Od 63 potnikov in 67 mornarjev se je rešilo samo devet oseb. Kapitan je utonil.

Dunaj 31. oktobra. Računski revident Anton Svetek imenovan svetnikom pri računskem oddelku finanč. ravnateljstva v Ljubljani.

Dunaj 31. oktobra. Včeraj poslovali so se uradniki ogrskega ministerstva na cesarskem dvoru od Szögyényja. Ministerski svetnik Hirsch

povdarjal je s srčnimi besedami splošno priljubljenost odstopajočega ministra in spoštovanje, katero je užival pri uradnikih, za kar se je Szögyény ganjen zahvalil.

Razne vesti.

* (Novi gledališki listi.) Dvorna gledališča na Dunaji imela bodeta od 1. novembra t. l. naprej na gledaliških listih, ki se bodo prodajali, na drugi strani razna oznanila. Čisti dohodek iz pristojbin za taka naznanila pripadal bode pokojninski zalogi obeh dvornih gledališč. Izmej zasobnih gledališč bodo take liste imeli tudi Karlovo gledališče, nemško ljudsko gledališče in gledališče ob Dunajščici. Vsi listi izhajali bodo v zalogi tiskarne dvornih gledališč.

* (Na gledališkem odru umrl je) v Lovu nagle smrti mej predstavo dne 25. t. m. igravec Svobodia. Občinstvo, ki je menilo, da je bil to slučaj kotere, razburilo se je in zapustilo gledališče.

* (Električna razsvetljava v Bolzanu in Meranu) Kakor že naznanjeno, nameravata mesti Bolzan in Meran uvesti skupno električno razsvetljava, ob enem pa uporabiti elektriko tudi kot gonilno moč za obrtna podjetja, kakor je to že zdaj v Tridentu in v letovišču Arko. Vodno moč vzeli bodo iz padcev Adige nad Meranom. Pripravljalni pogovori imeli so povoljen uspeh in se utegne v kratkem uresničiti nameravano podjetje.

* (Največji nemški vojak.) Te dni vzbujal je v Ohligsu na Nemškem na dopustu bivajoč vojak splošno pozornost. Velikan zove se Pritzschau in je rojen v Urdenbachu ter je največji vojak vse nemške vojske. Služi v 1. gardskem pešpolku. Ko so ga potrdili v Düsseldorfu niso ga mogli spraviti pod mero. Visok je 2.06 metrov ali 6 čevljev 7 1/4 palca. — Te dni fotografirali so ga skupaj z najmanjšim nemškim vojakom, malim carevičem. Velikan dobil je jedno teh slik v spomin.

* (Zagovornik fin-de-siècle.) V državi Kentucky tožena je bila lepa in mlada gospa, da je otrovala svojega soproga s pogačo, v katero je zapekla strupa. Zaslišanje je bilo končano, kemikistokovnjaki izrekli so bili svoje mnenje, državni pravdnik završil je bil svoj, obtoženko uničujoči govor in vrsta je prišla na zagovornika. Vse ga je pazno poslušalo. Govoril je dolgo in o raznih rečeh, tudi o takšnih, katere niso bile v nikaki zvezi z obtožbo, mej tempa, na grozo in v strah porotnikov in občinstva, povžil v drobnih koscih tisti del otrovane pogače, ki je bil glavno pričevalo proti obtoženki. Ko je vse pojel, je končal svoj govor rekši: Evo me, jaz sem živ dokaz, da je obtoženka nedolžna, ker sem povžil baje otrovano pogačo. Porotniki šli so v svojo sobo, da se posvetojujejo in seveda spoznali obtoženko za nekrivo, mej posvetoivanjem pa sta dva zdravnika imela dovolj posla, da sta pogumnemu zagovorniku spravila iz želodca povžito pogačo, kar je bil zamudil storiti o svojem času soprog obtoženke ter vsled tega tudi umrl.

* (Petdesettisoč oseb utonilo.) Na Kitajskem bile so, kakor se poroča iz San Franciška, grozne povodnji. Zolta reka preplavila je deželo 150 milj na dolgo in 30 milj na široko. Petdesettisoč ljudi je baje utonilo in je grozna beda nastala v preplavljenih deželah. Če vlada ne bode priskočila na pomoč nesrečnim prebivalcem, umrli bodo od gladi.

prinaša v 11. zvezku nastopno vsebino: 1. Dolenjec: Tovarišem. — 2. L. Habětov: Ko sem zapisal. — 3. Slovén: Vedno ista srca. — 4. Dolénjec: Znana bolezen. — 5 y: Tri ljubice. — 6. Josip Staré: Lisjakova bč. Povest. (Dalje). — 7. Dr. Jožef Rakež: Okó. (Konec). — 8. R. Murnik: Signor Giannino. Humoreska. (Konec). — 9. Gr. Jereb: Pavel Knobelj, slovenski pisatelj in skladatelj. (Dalje). — 10. Anton Trstenjak: Slovenci v starem deželnem gledališču. (Konec). — 11. A. Dolnec: Okolo svetá. (Dalje). — 12. Jernej Pečnik: Gradšči pri Dvoru in Mačkovci blizu Žužemberka. — 13. M. Valjavec: Koroša, Korošica, Korošec. — 14. Fr. Magdič: Slovanski paberki. (Konec). — 15. Književna poročila: VII. A. Kaspret: Izvestja muzejskega društva. — 16. Listek: Andrej baron Winkler. — Psalmi. — Družba sv. Mohora. — Janez Cigler, slovenski pisatelj. — Spomini na znamenite možé slovenske. — Dijaški koledar. — Maksimilijan I. — Slovensko gledališče. — Obči zbor „Glasbene Matice“. — Pevski zbor „Glasbene Matice“. — Glasbene novice. — Operni pevec J. K. Tertnik. — Matica Hrvatska. — U zatišju. — Prijevodna beletristika u Srbá. — Grof Lev Tolstoj. — Hrvatska Zora. — Listnica.

LJUBLJANSKI ZVON stoji za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr. in za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Listnica uredništva.

Gospodu dopisniku iz Žužemberka in Vrhnik: Rade volje oglašili se bomo tudi za Vaš stan, a stvar je kočljiva in treba nam je pred vsem pozitivnih in neovrznih dat. Najbolje bo pač, ako se priložno osebno zglasite v naši redakciji. Zdravi! — G. A. Ž. v Pr. Ideje Vašega dopisa smo porabili. Prosimo zglasite se skoraj zopet! — G. F. K. v T. Prav ste storili! V javnost pa stvari brez imena ne kaže spravljati, ker bi se nam utegnile očitati, da delamo zase reklamo. Brez zamere! — Gospodu dopisniku iz bližine Slov. Bistrice: Ker smo bili isto poročilo sprejeli že prej od druge strani, ste se to pot zmanj trudili. Prosimo, da nam zaradi tega ne odklonite svojega sodelovanja. Prijateljski pozdrav! — G. J. R. v Ljubljani. Humoreska „V postelji ujet“ ni za nas ter vam je na razpolago. — Gospodu pošiljatelju podlistkov „Ura je polnoči“ in „Samo lišček je to storil“: Prva povest nam ne ugaja, drugo odstopili bomo z Vašim dovoljenjem uredništvu „Rodoljuba“. Zdravi! — G. Podkriški na Dunaji: Odgovorili vam bomo pisмено. Zdravi!

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, misice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42—15)

Za kmetijstvo. Znano je in dognano, da se pojavijo kužne bolezni pri naših domačih živalih najraje na spomlad, kadar je vreme nestanovitno, kadar pridejo iz hleva na pašo, ker upliva to močno na organizem, zlasti pri mladi govedu, pri prašičih, ovcah, kuretnini itd. Priporočati je torej da se uporabijo preservativna sredstva pravočasno in kot tako je „Kwizdin korneuburški živinoredilni prašek, Kwizdina restitucijska tekočina, Kwizdin prašek za prašiče, Kwizdina tekočina proti driski ovce, Kwizdin prašek za kuretnino, piščance, gosi, race itd. že mnogo let znano in obljubljeno. II.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Znižana ustopnina!

Štev. II. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 488.

V torek, dne 1. novembra 1892.

Mlinar in njegova hči.

Žalopira v petih dejanjih. Po E. Raupachu poslovenil Fran Malavašič. — Režiser gospod Ignacij Borštnik.

OSOBE:

Krištof Črnot, mlinar — gospod Borštnik.
Marija, njegova hči — gospa Borštnik-Zvonarjeva.
Županja, njegova sestra — gospica Nigrinova.
Duhovnik — gospod Rus.
Korenka, udova — gospica Kozjakova.
Konrad, nje sin — gospod Danilo.
Pivek, gostilničar — gospod Perdan.
Meta, njegova žena — gospica Slavčeva.
Dvoje njunih otrok — * * *
Matija, kmet — gospod Lovšin.
Luka, grobokop — gospod Sršen.
Hlapec — gospod Bergant.

Dejanje se vrši v neki vasi.

Začetek točno ob 8. uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka bar. Kuhn št. 17.

Ustopnina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 70 kr. — Parterni sedeži IV. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 50 kr. Balkonski sedeži II. in III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. Ustopnina v lože 50 kr. — Parterna stojišča 30 kr. Dijaške ustopnine 20 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Prihodnja predstava bode v torek dne 6. novembra 1892. I.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Loterijske srečke 29. oktobra.

V Trstu: 7, 48, 82, 61, 29.
V Linci: 87, 55, 11, 76, 17.

Tuji:

28. oktobra.

Pri Mattei: Frimel, Györy, Slagitsch, Wiene, Sinček z Dunaja. — Peitler iz Ljubljane. — Guggenthal iz Gorice. — Zugl iz Trsta.

Pri Slou: Kohnberger, Kosirnik, Poskovits, Prosinag, Bräisach, Fridérich z Dunaja. — Goldschmidt, Kreuz, Kesel, Koch, Milowac iz Trsta. — Manhart, Wilhelm, Paulier iz Gradca. — Čížek iz Beljaka. — Jeločnik iz Litije. — Marunich, Torcoletti z Reke.

Pri avstrijskem cesarju: Reichwald, Luzar z Dunaja. — Stualp iz Kočevja. — Hinek iz Trbovelj. — Gertschar iz Beljaka.

Umrli so v Ljubljani:

27. oktobra: Luka Zakelj, delavec, 52 let, je v Ljubljani otonil. — Karol Babnik, knjigovezec, 67 let, Stari trg št. 12, vsled raka.

28. oktobra: Ana Zadnikar, pasarjeva hči, 3 mesece, Cesarja Jožefa trg št. 2, atrofio.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
28. okt.	7. jutraj	742.9 mm.	—2.2° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	739.6 mm.	6.0° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	739.6 mm.	8.6° C	sl. jzh.	obl.	
29. okt.	7. jutraj	739.4 mm.	8.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	738.5 mm.	13.2° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	738.5 mm.	9.4° C	sl. jzh.	jasno	
30. okt.	7. jutraj	737.5 mm.	4.2° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	736.4 mm.	13.4° C	sl. jzh.	d. jas.	
	9. zvečer	736.6 mm.	10.0° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 4.1°, 10.4° in 9.2°, na 4.4°, 2.3° in 1.4° pod normalno.

Dunajska borza

dne 31. oktobra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.50	96.55
Srebrna renta	96.25	96.35
zlatna renta	114.90	114.85
5% marcna renta	100.20	100.20
Akcije narodne banke	988.—	988.—
Kreditne akcije	309.50	311.25
London	119.65	119.60
Srebro	—	—
Napol.	9.53	9.53
C. kr. cekini	5.70	5.69
Nemške marke	58.75	58.72 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. —
Državne srečke iz l. 1864	100	186
Ogerska zlatna renta 4%	—	112
Ogerska papirna renta 5%	—	100
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	117
Kreditne srečke	100 gld.	191
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	120	150
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	237

Tužnim srcem javljamo v svojem in v imenu svojih sorodnikov žalostno vest, da je Bogu vsega-mogočnemu dopadlo našega nepozabnega, ljubljenelega sinka, oziroma brata, bratranca itd. gosp.

Maksimilijana Demšar-ja

dijaka VIII. gimn. razreda

po dolgi mučni bolezni, po večkrat prejetih vseh sv. zakramentih za umirajočega danes ob 10. uri dopoldne v 19. letu svoje dobe poklicati v boljše življenje.

Truplo predrazlega ranjcega se prenese iz h.še žalosti. Glavni trg št. 25, v ponedeljek 31. vinotoka ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. Svete maše zadušnice za dragega umrlega se bodo brale v tukajšnjih cerkvah.

Blagi pokojnik bodi priporočen vsem prijateljem, posebno gospodom sošolcem v trajen spomin in pobožno molitev.

(1209)

V Škofji Loki, dne 29. oktobra 1892.

Anton, Marija,
stariši.

Josip, Anton,
brata.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-(2-7) bolele in mej nosečnostjo. I.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Prospekti o zdravilni v vodozdravilnici
Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastoj
in frankovano.

Kazenski zakon

in

Kazenski pravdni red

za

gospode juriste in druge

dobivata se v slovenskem jeziku

(v usnje vezano)

v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 3 gld. in 2 gld. 80 kr.

V gostilni na Krakovskem nasipu št. 18

se dobé vsak dan

pečene mesene klobase.

Vsako soboto in nedeljo

krvave in jetrne klobase

lastnega izdelka.

Vsak petek ribe

včasih tudi morske. — Toči se Koslerjevo marcno pivo, pristna vina in izvrstni

prosekar.

Za mnogobrojni obisk prosim

s spoštovanjem

(1201—1)

L. Blumauer.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(228—66)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za l. 1892. osem cesar Franc-Jozefovih ustanov po 25 gld.

za onemoglo obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do 20. novembra t. l. in priloži naj se pun od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kaki obrt samostalno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1892.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(1193—2)

Malinov sirup.

Pripravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodisečih gorskih maline. Steklenica 1 kg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3 1/2 klg. malinčnega sirupa poštne teže po 10 klg., po 20 klg., po 40 klg. Stkl. za poskušnjo zastoj in franko.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59—11)

Dalmatinsko vino

naravno, ukusno, prodaja na debelo po toli nizki ceni, da je

vsaka konkurenca izključena.

Častite kupce najuljudnejše vabi na obilo naročbo (1196—2)

s spoštovanjem

Ivan Vladiskovich

vinotržec, Voloska št. 35.

Vizitnice

(866—14)

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Največji izbor Najnižje cene

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

v Ljubljani, v Kolizeju.

MEJNARODNA PANORAMA

v „Tonhalle“.

Od danes do prihodnjega petka

IV. serija:

(1167—7)

Betlehem, rojstvo Jezusovo, Jeruzalem,
Božji grob, nadalje Egipt, Carigrad, Atene,
Neapelj, Pompeji, Paris itd. itd.

Ustopenina 10 kr., otroci in vojaki 5 kr.

Restavracija „Taufherjev dvor“ na Ježici.

Jutri v torek, dne 1. novembra t. l.

sveže pečene mesene, krvave in rižve
klobase in mrežne pečenke.

Prostrane kurjene sobe v prvem nadstropju.

Za mnogobrojni obisk proseč z velespoštovanjem

(1200)

Mihael Voje.

Dijaški koledar

— II. letnik —

izšel je v prikladni, manjši obliki,
na kar opozarjamo p. n. gospode
dijake.

— Cena 60 kr. —

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“
in pri vseh knjigotržcih.

Notarski kandidat

zmožen za substitucijo, želi se premestiti. =
Ponudbe pod „Notarski kandidat“ vzprejema uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“.

(1197—1)

Izjava!

Podpisanec izjavlja s tem, da
ni res, kar je govoril o svoji
delodajalki, gospej Jos. Šumi,
ter je vse le samo obreko-
vanje.

V Ljubljani 29. oktobra 1892.

(1204)

Izidor Tujetsch.

Velika 50krajcarska loterija.

Glavni dobitok

75.000 gld.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Žreb nepreklicno 1. decembra 1892.

Št. 20.817.

Razglas

(1184—2)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nābora, ki bode 1893. leta, naznanja
mestni magistrat Ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1872., 1871.
in 1870. leta, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra letos

pri mestnem magistratu.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je s seboj prinesli
dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varubi
ali pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega
zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januarja in febru-**
varja 1893. leta podpisane uradu, ali pa **najpozneje na dan**
glavnega nābora naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega
okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti z **listinami opremljene**
prošnje. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasiti in dokazati pra-
vico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglasitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivaajočih v de-
janski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojsstva (vojnega pomor-
stva) in so še stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasitve** in sploh iz vojnega
zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta
poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti propisano zglasitev, ko mu ni branila nikaka
njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se **prestopka §. 35. vojnega zakona**
in zapade globi od 5 do 100 gld., eventualno zaporni kazni od jednega do
dvajset dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 17. oktobra 1892.

Župan: Grasselli.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

Št. 3686.

IV. 124—92.

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Trebnjem naznanja, da
se bode **v četrtek dne 3. novembra 1892** od 9. ure
dopoludne naprej **v farovžu v sv. Lorencu** v zapuščino
umrlega župnika gospoda **Antona Hočevarja** spadajoče pre-
mično blago,

hišna oprava, živinska klaja, kmetско orodje,
konji in goveja živina itd.

potom javne dražbe proti gotovemu plačilu prodajalo.

C. kr. okr. sodišče v Trebnjem

(1205)

dne 29. oktobra 1892.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podeli za šolsko leto 1891/1892
iz ustanove ranjkega gospoda **Franca Rapoca** visokošolcem

osem štipendij

v znesku **po 150 gld. av. v.**

Pravico do teh štipendij imajo dijaki slovenske narodnosti,
posebno iz Mariborskega in Šoštanjkega okraja in tudi taki, ki
se po dovršenih naukih pripravljajo za stroge skušnje v dosegu
doktorata.

Prošnje za štipendije, obložene s krstnimi listi, spričevali
uboštva, spričevali o skušnjah in z indeksi vložé naj se pri „Po-
sojilnici v Mariboru“ do **15. novembra t. l.** Prošnjiki morajo
dokazati popolno znanje slovenskega jezika z zrelostnim spričevalom.

V prošnji naj se tudi omeni, uživa li prosilec že od drugod
kako podporo in v katerem znesku.

(1206)

V Mariboru, dne 29. oktobra 1892.

Ravnateljstvo.

Zahvala.

Mi podpisanci iz **Bistrice na Kranjskem**, ka-
terim je dné 14. septembra 1892 uničujoči ogenj pokončal
vse imetje, izrekamo slavni **zavarovalni družbi**

„Franco-Hongroise“

svojo najtoplejšo, najpristrčnejšo zahvalo za to, da nam je
po poizvedbah, vršivših se koj po požaru, škodo kulantno
izplačati blagovolila.

Sosebno veže dolžnost mene, **Janeza Krniš-a**,
slavni družbi „**Franco-Hongroise**“ za veledušno
in izdatno nje podporo izrekati svojo najtoplejšo zahvalo;
bil sem zavarovan, toda ostal na dolgu s premijo od 24.
junija t. l. in vendar mi je slavna družba prizanesla in
mi veledušno podelila podporo, za kar se še jedenkrat
najpristrčnejše zahvaljujem.

Bistrica pri Mokronogu, v oktobru 1892.

Jože Ausec, Fran Zupančič, Ignacij Češ-
novar, Fran Gregorčič, Fran Krajšek.

Ferd. Polar,
agent in svedok.

Mala oznanila.

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloga dimenit, kuhinjske opreme, kmetijskega in rokodelskega orodja, štedilnih ognjišč, peči, nagrobnih križev itd. priporočila po najnižjih cenah. (628-22)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporočila se častitemu občinstvu tu in na deželi za vsa stolarska dela in popravila po nizkih cenah; prevzema v popravilo vsa v njegov obrt spadajoča dela. (616-22)

Bilina F. & Kasch

Zidovske ulice št. 1, priporočila svojo bogato zalogo vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. Kirurški obveze (le lasten izdelek), jamčeno najboljša vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira kravat, blaznikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-23)

Binder Karol

stavbeno in pohišno mizarstvo s parom, Parne ulice, priporočila se čast. p. n. občinstvu in gg. stavbenim podjetnikom za obilo naročevanja vseh v njegov obrt spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškove preudarko pošilja brezplačno. (570-23)

Blumauer L.

jermerar in sedlar, Selenburgove ulice, priporočila čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih konjskih oprav, sedlov in jermen po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermen za stroje. (571-23)

Brata Eberl

tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, slikarija vsakovrstnih napisov, pleskarsko podjetje za stavbe in hišno opremo, za Franciškansko cerkvijo št. 4. v hiši g. G. Vilharja. Velika zaloga norimberških copičev, priznana najboljša vrste, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamo p. n. občinstvo na najine, v deželni muzeji v obrtnem oddelku razstavljene izdelke. (572-23)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železnemu mostu), priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamoreznice, žito čistilne in odbralne stroje, odtrgače za koruzo robkati, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tatovi in ognjem. (620-22)

Drenik Marija

v Zvezdi, v hiši Matice Slovenske, prodaja raznovrstnega blaga za ročna dela in vezenine po najnižji ceni, perilo in kravate za gospode. Izdelovanje nogovic na stroj. Predtiskarija in vezenina za za perilo. Mnogovrstne košarice in parfumerija. (623-22)

Frisch Ivan

jermerar in sedlar, Marijin trg, priporočila svojo veliko zalogo angleške opreme za konje in kočije, sedlov za vojaške in zasebne jezdece, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogrede, stroje. Velika zaloga listin iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smodke in tobak itd. itd. (614-22)

Kajzelj P.

Stari trg št. 13, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetilke, cerkveni svečniki, podobe v okvirih itd., barveno steklo za božje brame. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katere izvršuje točno in ceno. Največja izbira kuhinjskega orodja. (618-22)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila. Naročila za brljanje se vsprejemajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrše. (615-22)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in ameriške budilnice, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravila se izvršujejo natančno pod poročilom. (608-22)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovalci kirurških instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetinjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegovo stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravila nje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-23)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Prevzema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Ceniki pošiljajo se na zahtevo zastoj. (611-22)

Jesenko B.

Stari trg, priporočila svojo bogato zalogo narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šegi in nizki ceni; velika zaloga zimskih sukenj, srjač, jopičev, spodnjih hlač ter kravat itd. (575-23)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporočila krasno okičene klobuke za dame po gl. 1.80, 2.50, 3.50, 4.80, 5.50, 6.80. Ilustrovani ceniki franko. Čisto svilnati foulard po 65, 80 kr., gl. 1.10, 1.30, čisto svilnati Surah vseh barv po gl. 1.10; čisto svilnati Merveilleux po gl. 1.65, 1.20; čisto svilnati žepni robci po 38 kr.; čisto svilnati črni Diagonal in Brocat za jopiče in cele obleke po gl. 1.20, 1.65. (612-22)

Klauser J.

trgovca na Glavnem trgu („pri voglu“), priporočila veliko svojo zalogo specerijskega blaga, kakor tudi vsake vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni slivovec, tropinovec in brinjevec. (576-23)

Košir A.

jermerar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del. Izdeluje jermena za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opremo za konje, jezdece itd., sedla od gl. 12, jezdna oprava od gl. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčki in druge potne torbice za gospo in gospode po nizkih cenah. (627-22)

Ravnihar J.

Zidovske ulice, priporočila veliko svojo zalogo obval za gospode, gospe in otroke; dobro in trajno blago, lastni izdelki ter po nizkih cenah. Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno. (580-22)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporočila svojo veliko zalogo raznega pohištva; vsprejema vsa v njegovo obrt spadajoča dela, katere izvršuje točno in ceno. (573-23)

Kunst Al.

Zidovske ulice št. 4, velika zaloga obval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se uzorec uposlati. (607-22)

Podkrajšek Marija

Spitalske ulice, ima v vodni zalogi vsakovrstne suhe venice in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepce, predpasnike, opravnike in sploh lišp za šivilje in krojače. (631-22)

Lassnik Pet.

trgovca, Gledališke ulice, priporočila svojo bogato zalogo vsakovrstnih mineralnih vod in vrelcev, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu-in-inozemskih vin, posebno najfinjši cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (654-21)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporočila veliko zalogo dežnikov in solčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preobleke in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-22)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Franciškanskih ulicah št. 8, priporočila svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povečanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejema vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-23)

Nolli F. S.

stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvonikov v raznovrstnih kovčinah. Na izbero je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne opreme. Posebno se priporočila za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče popravila, napravo kopeljskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične popravila izvršuje najceneje. Proračuni pošiljajo se na zahtevo brezplačno. (578-23)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovana, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogo raznovrstne garantirane pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegras, škafovi, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbavev, sit, rešet, tičjih kletk, peharjev, strunc, slam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja za pletenje, konjskih in kravjih repov, kozine itd. Izdelovalci raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčgov za potovanje. Skatije s patent. zaporo za poštne pošiljave itd. (629-22)

Pibrouz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporočila svojo veliko zalogo Dunajskih klobukov in slavnikov za dame, trakov, peres, ovetk, modrečev ter vsakovrstnih volnenih, cvrnatih in svilenih rokavic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-21)

Ranzinger R.

speditör na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilo točne in cene izvršbe. (617-22)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporočila veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprte-nega blaga in podvelek, bombaža in ovčje volne, preje za vozeenje, pletenje, šivanje in kavljčanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov. (659-21)

Petrin J.

mešč. stavbeno in hišno mizarstvo s stroji in parom, priporočila se p. n. občinstvu za vsakojaka pohištva dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mizarjskih del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vsakojaka naročila izvršujejo se rečno in solidno ter po poštini ceni. Ceniki in troškovi preudarki zastoj in franko. (735-18)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošiljajo se na zahtevo brezplačno. Naročila na nove kočije izvršujejo se v teku 8. tednov. (632-22)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporočila čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in črta v po-barvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (581-22)

E. Reksingerja nasledniki

optični zavod, Pod Trančo št. 2 v Ljubljani, priporočila svojo bogato zalogo gledaliških gledal, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledal, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbero fizikalčnih in matematičnih strojev: Vodne tehtnice, stavbinske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče stvari. — Vsakovrstne popravila izvršujejo se takoj po nizkih cenah. (660-21)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, zalagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapriseženi cenitelji v optički stroki, priporočila svojo zalogo dobrih ur po nizkih cenah. (621-22)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Zidovskih ulic, priporočila svojo zalogo švicarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako nizki ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (622-22)

Slitscher Alb.

trgovca z železom in specerijskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporočila gospodinjam vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inozemskega izdelka. Fino pozlačene grobne križe, žage, pile, cveke, pipe za pivo, angleške verige, ključavnice itd. po najnižji ceni. (657-21)

Soklič J.

Pod Trančo (pri Čevljarskem mostu) priporočila svojo veliko zalogo izbornih klobukov, slavnikov in čepic, od najnovejših do najfinjših. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove soklske čepice. (583-23)

Sprajcar Ivan

stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočila njegove valčaste ograde za okna in vrate, lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-22)

Sevčik Fr.

puškar, Prešernov trg, priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih dobrih pušk, dvocevki za salone in lancasterjevih pušk, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za lovec; lastni izdelek in po nizkih cenah. Popravila izvršujejo se točno in ceno. (582-23)

Toni Fran

vulgo Srakar, izpitani kovač, Kravja dolina št. 2, izdeluje vse v njegova obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna postrežba; posebno se priporočila za nove konjske podkove. 633-22

Fliegl Jakob

kleparski mojster, Križevniški trg št. 3, filijalka v Ribnici, priporočila se p. n. občinstvu in stavbenim podjetnikom za vsa kleparska dela, pokrivanje streh in zvonikov z raznovrstnimi kovčinami. Točna postrežba, nizke cene. Proračuni pošiljajo se na zahtevo zastoj in franko. Zunanja naročila in sploh vse popravila izvršujejo se solidno in točno. (733-18)

Schmelzer B.

stolar, pred Prulami, izdeluje najfinjša stole, klopi itd. za salone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obratci stolov na razpolaganje ter se pošiljajo franko. Popravila izvršujejo se točno in vestno po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo. (734-18)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 32, priporočila svojo dobro urejeno pilarnico, v kateri izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj. (655-21)

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriske ulice št. 3, priporočila p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij, kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (584-23)

Pilko Fr.

ključavničar, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi; napravlja štedilna ognjišča, ograje, stavbene okove in tudi vsa dela za stavbe itd. po zelo nizki ceni. (579-23)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporočila veliko zalogo izvršnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna postrežba. (610-22)

Žitnik J.

čevljar in trgovec, Kongresni trg št. 3. Velika zaloga najfinjših obuval za gospode, dame in otroke; lastno izdelovanje; točna postrežba in nizke cene. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. (585-23)

Josip Rebek

ključavničar, v Ljubljani, Francovo nabrežje, izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, umetno delane mreže in ograje, štedilna ognjišča v najnovejših oblikah, ključke iz aluminijuma, kateri so trikrat lažji od železnih, napeljuje hišne telefone in telefone, strelivo, preskušene z elektrometrom. V zalogi ima vsa posamezna telegrafična dela. Naročila in proračuni, kateri se na zahtevo pošiljajo, izvrše se natančno in ceno. (711-19)

Naglas J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847. l., v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). Zaloga jednostavnega in najfinjšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (730-18)

Evgenij Betetto

tovarna za metlje, v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3, priporočila čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih metelj od najfinjših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (710-19)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatör, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporočila se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. Troškoveniki pošiljajo se na zahtevo zastoj. (619-22)

Urančič Andr.

ključavničar, Hilšerjeve ulice št. 12, priporočila p. n. občinstvu svojo dobro urejeno ključavničarsko obrt za izdelovanje vsakovrstnih hišnih in stavbinskih del tu in na deželi. Izdeluje raznovrstna štedilna ognjišča, ograje, okove itd. Popravila izvršujejo se točno. Cene solidne in nepretirane. (736-18)

Vanino Vek.

Zidovske ulice (preje zlatar Kapsch), priporočila svojo trgovino vsakovrstnih nožev in škarij iz najfinjšega angleškega jekla. Vsprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov itd. (609-22)

Pielick in Brida

tovarna za metle, Gradišče št. 9, priporočila cenjenim gospodinjam in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakojakih metelj iz riža, od najfinjših do najcenejših. Delo izborno in trdno. Ceniki zastoj in franko. (732-18)

Mersol Franja

na voglu Zidovskih ulic št. 2, priporočila svojo veliko zalogo vsakovrstnih ročnih del in predtiskarijo črk (monogramov), raznovrstnih drugih vzorcev za šivilje, svile, kakor oprsnikov, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemljejo ter izvršujejo točno in dobro. (731-18)

Schäffer Albert

rokovičar in trgovec obvezil, Kongresni trg 7, priporočila svojo veliko zalogo dunajskih letnih in zimskih rokavic, oprsnikov, najfinjših kravat za gospode, zavratnikov in naroč, francosk. mil in dišav; zaloga kirurških obvezil iz kavčuka za bolnike. (630-22)

Ign. Faschinga udove

ključavničarica v Ljubljani, Sukuarske ulice št. 3, priporočila bogato svojo zalogo štedilnih ognjišč solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna stavbinska dela. Zunanja naročila izvrše se točno. (712-19)

Levec J.

trgovina deželnih pridelkov, v Ljubljani, pri mesarskem mostu. Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Šentjanžve korenine, bele kresnice, češminova zrna, smrekovo seme, tršlikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki itd. Blago kupuje po najvišjih cenah. (769-17)

Hartmann I. A.

v Ljubljani, Hôtel Evropa. Originalno dobivališče za garantirano Cocquel-ovo gelatino za izdelovanje slaminikov in žolče, najboljše sredstvo za čiščenje in zboljševanje vina. Navod za porabo pridene se tistemu, kdor to želi, zastoj. (770-17)

Kreč Fr.

krojač, Zidovske ulice št. 8, priporočila se p. n. občinstvu, uradnikom in častnikom za izdelovanje oblek in uniform po najnovejšem kroji. Mnogoletna izkušnja v izdelovanju vojaških oblek, omogoči me, da vsako delo izvršim natančno po zahtevi ter ceno in solidno. Cene nizke in točna postrežba. Uzorce pošiljam na zahtevo franko. (763-17)

Jos. Bernarda nasled.

JULIJ KLEIN

Ljubljana

Marijin trg št. 4 in Gledališke ulice št. 4

priporočila svojo veliko zalogo steklenine, porcelana in beloprtenega blaga; okvirov za podobe, petrolejnih svetilk in raznih šip; stekleni aparati za kemično, fizikalno in farmacevtsko uporabo so vedno v zalogi. — Velika izbira vsakovrstnih steklenic za pivo z in brez varstvene zapore; steklenic za vino in ovitnic, 3/4 litra držočih in 5 ko težkih, navlašč za pošto odpravljanje napravljeneh za razno sočivje in sadje; nadalje raznih opletenih steklenic za vsake tekočine, steklenice za konserve s samolastno zaporo ter najboljše za vklado kuhanega sočivja in sadja.

NOVO! NOVO!

Pošiljam tudi emailirana zrna za čiščenje vsakojakih steklenic. (726-16)

Mala oznanila

Druškovič Andr.

trgovina z železnino, okraški, ključarski izdelki in materialnim blagom.

Zaloga vsakovrstnega hišnega in kuhinjskega orodja.

Popolna oprava za neveste.

Točna in ceno postržba. (765-18)

Ljubljana, Mestni trg 9/10.

Seunig J.

zaloga usnja, Stari trg, priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodstvu čevljarjem svojo veliko zalogo najfinjšega gornjega usnja in izvršnih podplatov domače strojarje. Zaloga čevljskega orodja in v to stroko spadajočega blaga. Zunanja naročila izvršujejo se vestno in točno. (867-14)

Karinger K.

trgovina pri knezu Milošu v Ljubljani, ustanovljena leta 1837, priporoča svojo zalogo finih galanterijskih, norimberških in japonskih umetnih izdelkov, ženskega ročnega dela, čipk in raznega blaga za čipkanje. Vsakovrstnega orodja, pušk, revolverjev in drugo. Najfinjših dišav; orodja za pisanje, risanje, slikanje; potnih, lovskih in angleških rekvizitov za ribiče itd. Vsakovrstne predtiskarje za šivilje in druge. Velika zaloga otroških igrar. Zbirka starih. Naročila izvršujejo se točno in ceno. (761-18)

Fabian J.

trgov. c. Valvazorjev trg, priporoča svojo veliko zalogo kolonialnega, specerijskega in materialnega blaga, finega ruma, konjaka, likerjev. Pristni brinjevec, tropinovec in slivovec je vedno v zalogi; raznovrstna vina: rusterski samotok, malaga, madejra, bordeaux itd. Prodaja na debelo in drobno. Zunanja naročila izvršujejo se točno in ceno. (767-18)

Nagy Štefan

prej France Terček, Ljubljana, trgovina z železnino, kuhinjskim in drugim orodjem, kovnim, zidarsko-ključarskim in kovinskim blagom je od dne 1. julija 1891 nadalje na Valvazorjevem trgu št. 5, v poslopi okrajnega glavarstva. (813-16)

Švicarija (Pod Tivoli),

restavracija I. vrste, najlepši razgled na Ljubljano, domača, tirolska in italijanska priznana vina, vedno sveže pivo prvih pivovarn, izvrstna kuhinja in točna postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalcem (738-18)

Cassermann F.

krojač, Šel-nburgove ulice št. 4, priporoča se častit. p. n. gg. uradnikom za izdelovanje moških oblek in uniform po najnovejšem kroju. Zunanja naročila izvršujejo se točno, vestno in po nizkih cenah. Uzorci so na razpolago, ter se pošiljajo na zahtevanje franco. (768-18)

J. N. Potočnik

krojač, Kongresni trg št. 17, v nunskem poslopi, priporoča se čast. p. n. gg. uradnikom za izdelovanje moških oblek in uniform po najnovejšem kroju. Zunanja naročila izvršujejo se točno, vestno in po nizkih cenah. Uzorci so na razpolago ter se pošiljajo na zahtevanje franco. Priporoča se tudi častiti duhovščini za izdelovanje sukenj in talarjev. (812-16)

Buggenig J.

sodar, Gradišče, priporoča se p. n. občinstvu in gg. pivovarnarjem za izdelovanje vsakovrstnih v njegovo obrt spadajočih del. Prevzema tudi vsa popravila raznih sodov za vino in pivo, katera izvršuje točno in po nizki ceni. Kupuje in prodaja tudi nove in stare vinske sode. (764-18)

Steinfeldsko

marčno in uležano pivo

v sodih

ter izborno

pivo v steklenicah

priporoča (845-15)

zaloga piva

bratov Reininghaus

v Ljubljani, Šiška.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

zaloga

špirita, žganja, specerijskega blaga in barv. (814-16)

Naznanilo.

Najudaneje podpisani čast. je naznanjati prespoštovanim p. n. gostom, da bodo dalje vodila

restavracijo „Pri Solncu“.

Točilo se bode: **Koslerjevo marčno pivo**, liter 20 kr., in naslednja vina: **Mailberške 60**, **Bizeljnsko 40**, **Istrsko 40**, **Dolenjsko 40** in **Italijansko 36** kr. liter. — Na mnogobrojni obisk vabi najljubneje z velespoštovanjem

(1151-3)

Eleonora Ana Ehrfeld.

1891 Zastreb 1891 Častna diploma 1891 Temeljiv zlati svednja

HWIZDE

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

Ta prašek rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom v vseh večjih hlevih, kadar živina ne žre, kadar slabo prebava, v slabšani mleka in da dajo krave več mleka; prašek množi sosebno izdatno naravno odporno silo proti kužnim boleznim.

Cena 1/2 škatljica 70 kr., 1/4 škatljice 35 kr.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrecno **Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek**. Pristno blago se dobi v vseh lekarnah in trgovinah s specerijskim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242-13)

Fran Ivan Kwizda

c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo. (1109-4)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrjevanje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Popolno in praktično igranje na citre

poučuje doma in zunaj doma.

Kdo? in kje? pové iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(1060-10)

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7

priporoča se za naročbo

vodovodnih instalacij

vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stranišč, pisuarjev, kuhinjskih odливov iz steklenega lošila in fajančine, potem straniščne cevi iz ulitega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzamam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galanterijska

ter je izvršujem solidno, takisto prevzamam tudi vse poprave ter je izvršujem najskrbneje. (432-27)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebnin in loščene kuhinjske posode.

Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa in strešnega kleja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, strešnega kleja in strešnega papirja najboljšje vrste po najnižjih cenah.

Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastonj in frankovano.

V AMERIKO.

VOZNJI LISTKI

(7-41)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznane

(1158-2)

so samoizdelane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gostij, elter, piščal, okarin, ustnih harmonik, ptičjih orgljic itd. itd.,

švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne gledé glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzorci zastonj in franko.

V zakup se dá takoj

hiša št. 3 na Glavnem trgu kopališča Toplice na Dolenjskem z jednim nadstropjem, hlevom, vrtom itd.

Objekt, ki je v dobrem stanu, prikladen je zaradi gradnje železnice do Straže, osobito za izvrševanje gostilničarske obrti, ter je koncesija za isto že pridobljena. (1176-2)

Tisti, ki na to reflektujejo, naj se v svrhu natančnejših poizvedeb obrnejo pisмено na **Alberta Faber-ja, Trst, via Molino grande 20.**

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšje tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančno mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapecirani modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šel-nburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s evilhom preoblečene po 15 gld. (714-36)

FRIDERIK HOFFMANN

urar

(521-4)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata, srebra, tule, jekla in nikelja in sicer le dobre do najboljšje kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

Popravljanja se izvršujejo točno in dobro.

Najboljše sredstvo

prebavljenje

vseh mesnih jedil, sirov, kakor tudi za prirejanje gorjušične omake je

„Prima švicarska namizna gorčica“

tvrdke (1072-10)

HOFFER & Co., Lustenau.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih trgovinah.

SCHUTZ-MARKE

Kakor zmeraj,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

samo pri (397—34)
Anton Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

! Bitka pri Kustoci !

Plastična slika bitke pri Kustoci

v dan 24. junija 1866. leta
vidi se vsak dan od 8. ure zjutraj
do 5. ure zvečer

v redutni dvorani.

Ustopenina ob delavnikih 20 kr. za osebo; ob
nedeljah in praznikih 10 kr.

v dan 24. junija 1866. leta.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborna mareno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak
dan sveže, 1/2 litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri
gospé Ivani Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Lepe nagrobne vence

po gld. 1-80, 2-50, 3-50, 4-50, 5-50, 6-50

in

trakove za vence

z zlatimi okraski na robu

ponuja

(1190—2)

HENRIK KENDA
v Ljubljani.

Josip Gerdešič, c. kr. okrožnega sodišča predsed-
nik v Rudolfovem, in Amalija Gerdešič usojata si spo-
ročiti, da se je njiju hči

M i m i

z gospodom

Karlom Grebencem

c. kr. sodnijskim pristavom v Kostanjevici

danes v Rudolfovem poročila.

(1199)

V RUDOLFOVEM, dne 29. oktobra 1892.

100 četrтинjakov (1000 veder)

dobrega štajerskega letošnjega vina

(1203—1)

proda

Anton Gregorič, posestnik in posojilnični tajnik v Ptuji.

C. in kr. intendancija 3. voja.

K št. 8552.

(1156—1)

Izvleček razglasila.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerja
jeden del

potrebščin na oblačilnih in opravnih
predmetih iz usnja za c. in kr. vojsko

v letu 1893. dobivati od malih obrtnikov.

Z ozirom na natančnejše pogoje za udeležbo pri tej dajatvi opo-
zoruje se na razglas, ki je v polnem obsegu objavljen v št. 236 z
dné 15. oktobra 1892 tega časopisa.

V Gradci, v oktobru 1892.

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 **Ljubljana** I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (120—41)

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga

(1024—7) vseh

**šolskih
potrebščin**

po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Potezna peresa, tuš, plovec,
svinčniki, varovavec za svinč-
nike, naprave za špičenje svinč-
nikov, papir za pisma, bronove
barve, bronov prašek, usnje in
jerment za knjige, karminova
tinta, papir od lepenke, kemična
tinta, kineski tuš, kompendije,
zavitki, krivuljna črtala, trikotli,
poštevanke, gladila, barvne skri-
njice, barvni klinčki, peresnice,
držala za peresa, peresni nožki,
peresni tuli, molitveniki, zlato-
školfke in srebroškolfke, zlata
in srebrna tinta, pisala, na-
prave za špičenje pisal, zeleni
volk tekoč.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi,
tablete za gumi, herbariji, kraso-
pisne predloge, črtala od kaučuka,
gosja peresa, škripčna peresa, kreda
bela in barvasta, držala za kredo,
črtala, črtani listi, brisalne deščice,
brisalni gumi, pivnik, predloge za
slikanje, kovinska tinta, milimeterski
papir, glasbene mape, natorni gumi,
natorni papir za risanje, nigrivorin,
beleznice, beležne tablice, slikarske
ploščice, škarje za papir, lepenka,
klejne table, suhe barve, prozirno
platno, prozorni papir, čopiči, port-
feljni klinčki, preparacijski zvezki,
strgalni gumi, risalnice, risalni ogel,
risalni čavljčki.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge
za runde pisavo, peresa za runde
pisavo, škriljnatii klinčki, škriljne
ploščice, pisalne mape, pisalni
papir, pisane, šolske torbe,
sepija tinta, jeklena peresa,
predloge za pokončno pisavo,
peresa za pokončno pisavo, sin-
detikon, bela kreda za tablo,
nožicevke, mape za pisanke,
tinte črne in barvaste, tintni
gumi, tintni črtalniki, črnilec,
tintniki, kvadratna črtala, risal-
niki, risarski blokii, risarski
papir, predloge za risanje,
orodje za risanje.

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-Jevo
Kneipp-ovo
sladno kavo
za primeso.
Dobiva se povsodi.
Pred ponaredbami se svari.
(1084-9)

Trgovina v Bosni išče inteligentnega **komptoirista**

kateri je razen trgovske prakse tudi popolnoma
vešč nemškemu jeziku. — Razen tega vzprejela bi
trgovina tudi mladenčca, starega do 20 let, za
vežbenika ali praktikanta

v pisarno s primerno plačo. — Oferti z referen-
cami in plačilnimi zahtevami pošljejo naj se pod
„Bosna“ upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Zobozdravnik
J. Schweiger
naznanja uljudno slavnemu občinstvu,
da dospe (1146-3)
za stalno prebivanje v Ljubljano
koncem tega meseca.

Lekarna Trnkoczy, Dunaj, V.

Trnkoczy-jev
grenki Cognac
ukusno in najboljše sredstvo za želodac
stekl. 50 kr., 12 stekl. 5 gld.
dobiva se pri (1153-4)
Ubaldu pl. Trnkoczyju
lekarnarju v Ljubljani.
Prekupovalcem se daje popust.
Lekarna Trnkoczy v Gradcu

Lekarna Trnkoczy, Dunaj, VIII.

Lekarna Trnkoczy, Dunaj, III.

Občinski sluga

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi, vzprejme se v občini Krško.
Dosluzeni vojaki samškega stanu imajo prednost.
Plača je 25 gld. na mesec, službena obleka
in prsto stanovanje v občinski hiši.
Prošnje naj se pošljejo na županstvo Krško
do konec novembra 1892.

Županstvo Krško.

Župan:
(1198-1) **Karol Schener.**

FRAN KAISER

puškar v Ljubljani

(Odlikovan v Gradcu 1890. leta, v Trstu, Gorici in
Zagrebu 1891. leta)

priporoča mnogovrstno
zalogo orožja in raz-
nih lovskega potreb-
ščin, kakor tudi pušk
lastnega izdelka

ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno
in po najnižjih cenah. (949-11)

Po
zelo znižanih
cenah.

Zaradi preselitve popolna razprodaja

Po
zelo znižanih
cenah.

rezbarskih izdelkov, pohištvene in pletene robe
in drugega hišnega orodja,

na primer: kozarčkov za pepel, necessair-jev, skrinjic, garnitur za puščice,
držal za obrisače in za ključee, stojal za pipe, stojal za kis in za olje,
stekleničnih probkov, čunjev za kegljanje, podstavkov za klobuke,
držajev za oblačila, obešalnikov, tabačnih pip, ustnikov za smodke in
elgarete, višnjevih cevij, švicarskih kolibic in puščic z godbo, salonskih
sezuvačev, pljuvalnikov, lesenih brošev, krožnikov s slovenskim in
nemškim napisom, puščic za hostije, skrinjic za dišavo in mnogo drugih
zanimivih predmetov iz lesa rezljanih. Dalje: košarice vsake vrste, izprehodnih
palic v veliki izbiri. (1188-3)

Na mnogobrojni obisk uljudno vabi

Nagrajeno
na Dunaji
1890.

za kočevsko domačo industrijo:
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4.

Filijala
v Opatiji
(Abbazia).

SVARILO!

Usojamo si p. n. občinstvo uljudno na to opozarjati, da se naša

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
nikdar odprta

ne prodaja, temveč v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom po 1/2 kg,
200 in 100 gramov z našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven.

Pazi naj se posebno na našo varstveno
znamko, kajti občinstvo se skuša slepiti
z vsimi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk
in besedilo se popolnoma ponaredi, same po-
podobe častitega gospoda župnika in naš pod-
pis nimajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi o
kakovosti Kathreiner-jeve Kneipp-ove sladne
kave, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno
znamko, ki je tu zraven natisnjena. (105-9)

Kathreiner-jeve
tovarne za sladno kavo.
Berolin — Dunaj — Monakovo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

**Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim očenom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskom
kože.**

**Veliko
priznanih
pisem je na
na ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(524) Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Ta obliž dobiva se le v največji velikosti po 60 kr.
zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Svoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovom
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kran-
ju K. Šavnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Warte; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

KATHREINER'JEVA Kneipp'ova sladna kava.

(1089-9)

Neprekošen primesek navadni kavi.

Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani soprog, svak, strijc in sin, gospod

Franjo Rozman

posesnik in gostilničar „pri Lipi“ v Trebnjem

danes po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 44. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega umrlega bode v soboto, dné 29. t. m., ob 9. uri dopoldan.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Trebnje, dné 28. oktobra 1892.

(1202)

Žalujoči ostali sorodniki.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani, ki deluje doslej preko petindvajset let kot restavratér v Ljubljani, izreka, ko odide iz restavracije hôtela „Pri Slonu“, svojim prečistim stalnim gostom, visokočastitim dostojanstvenikom in slavnemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk pristrčno zahvalo in se usoja ob enem naznaniti, da bode v svoji lastni hiši,

na Sv. Petra cesti št. 47

otvoril prihodnje dni

J. Hafnerjevo pivarno.

Pridruži temu naznanilu uljudno prošnjo, naj bi se mu ohranilo tudi v njegovih novopopravljenih prostorih dosedanje zaupanje in naj bi ga slavno občinstvo mnogobrojno obiskovalo, za kar se najuljudneje priporoča.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Hafner

posesnik pivarne.

(1210)

Aviso.

Dné 16. novembra t. l. je ponudbena obravnava pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu gledé zalaganja onih oblačilnih in opravnih predmetov za c. in kr. vojsko

kateri se bodo zavarovali potem splošne konkurence.

Gledé natančnejih modalitet za to obravnavo, kakor tudi splošnih pogojev dobave, opozarja se na razglas, ki je objavljen v tem časopisu v št. 242, z dné 22. oktobra t. l.

V Gradci, v oktobru 1892.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Hôtel „Pri Slonu“

na Dunajski cesti v Ljubljani.

Udano podpisani usoja se slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da prevzame dne 1. novembra t. l.

restavracijo hôtela „Pri Slonu“
v Ljubljani

in naslanjajoč se na skoro 25letno poslovanje v tej stroki, v kateri si je pridobil sposobnosti v najodličnejših restavracijah na Dunaji, kakor tudi zadnje leto v Kamniku v kopališki restavraciji, sme zagotavlja, da bode storil vse, da si pridobi zadovoljnost slavnega p. n. občinstva.

Posrečilo se je podpisaneu pridobiti obče znanega kuharskega mojstra gospoda Zaufala, kateri je posloval v slavnoznani restavraciji Schneiderjevi na Dunaji in tudi v Berlinu. Kuhinja bode torej gotovo izvrstna, poleg tega pa je skrbjeno tudi za izvrstna avstrijska in dolenjska vina najboljših vrst.

Konečno naznanja podpisaneu, da bode

kopališko restavracijo v Kamniku

katera ostane čez zimo zaprta, odprl dne 1. maja 1893 in jo vodil v lastni upravi.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Mayr

(1211-1)

restavratér v hôtelu „Pri Slonu“ v Ljubljani.

DITMAR-SVETILKE.

„DITMAR-JEVE NOVOSTI ZA SEZONO 1892/93 NA NOVO DOKAZUJEJO, DA JE SPOPOLNITEV PETROLEJSKIH SVETILK STORILA KORAK NAPREJ, KOJI NAPREDEK V IZREDNO VIŠOKI MERI ODGOVARJA NOVODOBNIM POMNOŽENIM ZAHTEVAM GLEDE RAZSVETLJAVE.

DITMAR-SVETILKE SO SI PO SVOJIH

— UKUSNIH OBLIKAH
— IZVRSTNI IZVRŠITVI
— VELIKI SVETILNOSTI
PRI ČUDOVITO NIZKIH CENAH
OSVOJILE SVETOVNO TRŽIŠČE.“

R. DITMAR NA DUNAJI

C. KR. DEŽELNO PRIV.

TOVARNA ZA SVETILKE IN KOVINSKO ROBO

III., EROBERSTRASSE 23, 25, 27 IN SCHWALBENGASSE 2, 3, 4.

DITMAR-SVETILKE

IMA V ZALOGI VSAKA BOLJŠA TRGOVINA S SVETILKAMI.

(1174-2)

LESTENCI IN VISEČE SVETILKE.

NAMIZNE SVETILKE
STENSKE SVETILKE
LAMPICE
SVETILNICE.

SVETILKE S STOJALOM IN CIPKASTIM OKRILJEM.

FAVORIT-SVETILKE Z OKROGLIM PLAMENOM.

PALILNIK IMA SVETILNO MOČ 4 DO 157 SVEČ.

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

Dobro prebavljanje je najbistvenejši pogoj za telesno zdravje. Za to se priporoča najbolje Maggi-jeva zabela za juhe. — Če nima človek teka do jedij ali mu je motena prebava, pomaga čašica bouillona, ki se prireja tako, da se jedna patentovana Maggi-jeva jušna kapica jednostavno polije z vrelo vodo. — Te kapice dobé se v vseh lekarnah, drogerijah, špecerijskih in delikatesnih trgovinah za ceno po 8 kr. (1099—3)

Nagrobne vence in umetne cvetlice ter trakove za vence

ponuja

v vsaki poljubni fačoni od najceneje
do najfineje vrste (956—45)

J. S. Benedikt
v Ljubljani.

Ivan Jager

mesarski mojster

v Ljubljani, poleg mesarskega mostu (v mestni mesnici).

Ker so se zadnji čas o mojem obrtu različne, v škodo taistemu namenjene govorce raztrosile, usojam si svojim velecenjenim prejemnikom, kakor tudi slavnemu c. in kr. vojaštvu s tem naznaniti, da so iste **neresnične in popolnoma izmišljene.**

Ob jednom se zahvaljujem za meni do sedaj izkazano zaupanje in se priporočam z zagotovitvijo vestne postrežbe z najboljšim in najcenejšim mesom tudi nadalje k mnogobrojnemu obisku.

Z najodličnejšim štovanjem

Ivan Jager
mesarski mojster.

(1157—3)